

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

26

ЛІСТАПАДА 2013 г.

АЎТОРАК

№ 222 (27587)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Банкі і эканоміка: хто на каго працуе?

На абочыне старасці: калі інтэрнат – адзінае прыстанішча.

Як змагацца з «чорнымі капальнікамі»...

СТАР 4

СТАР 5

СТАР 6

«МЫ АДКРЫТЫ ДА ЎЗАЕМАДЗЕЙНЯ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка разлічвае на дасягненне тавараабароту паміж Беларуссю і Бранскай вобласцю ў 2014 годзе \$1 млрд. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў 25 лістапада на сустрэчы з губернатарам гэтага расійскага рэгіёна Мікалаем Дзеніным, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з 2005 года, часу апошняй сустрэчы з губернатарам Бранскай вобласці, тавараабарот паміж Беларуссю і гэтым расійскім рэгіёнам вырас у 5 разоў, дасягнуўшы ў мінулым годзе практычна \$900 млн. Дадатная дынаміка ўзаемагандлю захоўваецца і ў бягучым годзе.

Кіраўнік беларускай дзяржавы адзначыў, што Бранская вобласць — адзін з асноўных гандлёвых партнёраў Беларусі сярод рэгіёнаў Расіі. Прэзідэнт дадаў, што з суседзямі ў Расіі Беларусь ніколі не мела праблем. «Гэта вялікі здабытак нашых адносін. Вы з вялікай увагай ставіцеся да нашых просьбаў і пралануў. Мы вас, здаецца, ніколі не падводзілі, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Калі б ні супрацоўніцтва з кіраўнікамі рэгіёнаў Расіі, у нас не было б нармальнага супрацоўніцтва з Расійскай Федэрацыяй. Вы выратавалі гэта супрацоўніцтва, калі ў нас былі вострыя, няпроста адносіны ў пачатку шляху, у момант становлення нашай і расійскай дзяржавы. Цяпер мы гэтыя адносіны прымыкнулі».

Што датычыцца канкрэтных напрамкаў супрацоўніцтва, то Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь гатова забяспечыць патрэбнасці Браншчыны ў тэхніцы, будматэрыялах. «Нам ніяк нельга адставаць і ад інтэграцыйных працэсаў паміж нашымі краінамі, якія адбываюцца сёння. Таму намаганні неабходна цяпер актыўна канцэнтраваны не на простым павелічэнні ўзаемных паставак тавараў, што таксама не маглаважна, а на сумеснай рэалізацыі ўзаемавыгадных праектаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы. Прэзідэнт адзначыў, што прыклады такога супрацоўніцтва ўжо ёсць. Так, у Бранскай вобласці створаны кааперацыйныя вытворчасці тэхнікі беларускіх брандаў «Гомсельмаш» і «Амкадор». Паводле слоў Прэзідэнта, гэтыя сумесныя практычныя маюць магутны комплексны эффект, даючы магчымасць павялічваць аб'ёмы ўзаемагандлю, ствараючы рабочыя месцы.

Аляксандр Лукашэнка лічыць неабходным пашыраць супрацоўніцтва ў сферы вытворчай каапе-

рацыі, зрабіць больш разнастайным мадэльны рад выпускаемай тэхнікі, прапрацаваць новыя варыянты сумеснай дзейнасці. На яго думку, неабходна ствараць сумесныя прадпрыемствы для работы як на тэрыторыі Расіі, так і для выхаду на рынкі трэціх краін.

Акрамя таго, сур'ёзны патэнцыял супрацоўніцтва Беларусі і Бранскай вобласці ёсць у сельскагаспадарчай сферы, у прыватнасці ў жывёлагадоўлі, раслінаводства, вытворчасці і перапрацоўцы сельскагаспадарчай прадукцыі.

Аляксандр Лукашэнка таксама звярнуў увагу на паспяховае ўзаемадзеянне ў сферы будаўніцтва. Беларусы ўдзельнічаюць у стварэнні ў Бранскай вобласці жылых і інфраструктурных аб'ектаў і гатовы і далей працаваць у рамках такіх праграм.

«Словам, мы суседзі і адкрыты да ўзаемадзеяння», — падкрэсліў Прэзідэнт. Ён дадаў, што беларускі бок гатовы максімальна аператыўна разгледзець любыя прапановы бранскага партнёра па далейшым развіцці супрацоўніцтва.

Губернатар Бранскай вобласці Мікалай Дзенін таксама звярнуў увагу на добрую дынаміку ўзаемагандлю.

Ён адзначыў паспяховае стварэнне ў Бранскай вобласці сумесных з Беларуссю прадпрыемстваў. Паводле яго слоў, выпускаемая тут тэхніка канкурэнтаздольная і па цэне, і па якасці. Цяпер ідзе размова аб стварэнні ў Бранскай вобласці сумесных з Беларуссю вытворчасцяў па перапрацоўцы мяса-малочнай прадукцыі.

Вялікі рэзерв сумеснай работы ёсць і ў сферы абнаўлення ў Бранскай вобласці парку камунальнага транспарту.

Губернатар Мікалай Дзенін прапанаваў аб'яднаць намаганні ў гандлі харчовай прадукцыяй і заснаваць сумесную кампанію, каб больш актыўна канкураваць у цэнавым сектары з буйнымі сеткамі. Размова ідзе аб тым, каб дабаўленую вартасць ад рэалізацыі атрымліваў, перш за ўсё, вытворца. Цяпер жа ёсць прыклады, калі цэны ў расійскіх магазінах на прадукты харчавання адрозніваюцца ў разы ад адпаведнай цэны вытворцы.

Мікалай Дзенін таксама адзначыў, што Бранскай вобласці цікавы вопыт Беларусі па развіцці малых раёдаў.

На сустрэчы былі падрабязна абмеркаваны і іншыя сферы ўзаемадзеяння з Бранскай вобласцю, у тым ліку папулярныя ўдзелы ў дзяржапраграмах сумесна выпускаемай прамысловай прадукцыі.

СПРАДВЕЧНЫ ЗАНЯТАК МУЖЧЫН

Жыхары Лагойскага раёна вяртаюцца з загоннага палявання.

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай ЛАДУЦКА, старшыня Мінгарвыканкама:

«Перад Мінскам стаіць задача на выніках 2015 года прыцягнуць 1 млі турыстаў. У гэтым годзе горад наведуюць амаль 440 тыс. Без культурнага складніка дасягнуць жаданага выніку немагчыма, вазьма надаць увагі міжнароднай рэкламе. Патэнцыял для гэтага ёсць. Неабходна толькі скласці план дзейнасці па рэкламе культурных магчымасцяў, выдатных мясцін, традыцый горада».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 26.11.2013 г.

Долар ЗША	9300,00
Еўра	12590,00
Рас. руб.	284,00
Укр. грыўня	1131,46

Надвор'е

І ДОЖДЖ, І СНЕГ

Даволі актыўны цыклон істотна пагоршыць у аўторак надвор'е на тэрыторыі Беларусі, паведамліў рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідрометцэнтра Мінпрыроды Волга Фядотава.

Сёння ў многіх раёнах пройдзе снег, часам мяцёлца, на дарогах галалёдзіца. На большай частцы краіны прагназуецца ўзмацненне паўночнага ветру парывамі да 15-20 м/с. Максімальная тэмпература паветра ўдзень ад мінус 4 да плюс 1 градуса, толькі па поўдні Гомельскай і Магілёўскай абласцей — 2-4 цяпла. А вось па паўднёвым усходзе краіны прагназуецца мокры снег з дажджом. Удзень у сераду атмасферны фронт з боку Балтыйскага мора прыйдзе на паўночны захад краіны кароткачасовай апады і выгледзе мокрага снегу і дажджу. Таму там чакаецца галалёд, на дарогах будзе слізка. Тэмпература паветра ў ноч на сераду мінус 3-9, па паўночным усходзе — да 10-12 марозу. Удзень у сераду ад мінус 5 градусаў па ўсходзе краіны, да 3 цяпла — на захадзе Беларусі.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у чацвер і пятніцу да нас завітаюць вільготныя паветраныя масы з Атлантыкі. Часам будзе ісіць мокры снег і дождж. Месцамі какаецца галалёд. Уначы і раніцай на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ноччу ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, удзень у чацвер — 0 — плюс 5 градусаў, у пятніцу — ад мінус 2 да плюс 4 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Пераднавагодняе

Будзе шампанскае, будзе ігіцца... Будзе свята ў душы іскрыцца!

У перадсвяточныя і святочныя дні будзе падоўжаны рэжым працы гандлёвых аб'ектаў. Пры гэтым з 15 снежня па 7 студзеня ў краіне па традыцыі будуць прымацца меры па недапушчэнні раз'яднаўчых і аб'ектаў грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання на рамонт, інвентарызацыю, санітарныя дні і іншыя падоўжаныя мерапрыемствы, паведамліў Міністэрства гандлю.

З 20 па 31 снежня пачнецца продаж натуральных навагодніх дрэў. Іх рэалізацыю будуць весці гандлёвыя арганізацыі, індывідуальныя прадпрымальнікі і лясгасы. Усяго ў краіне будзе працаваць больш за 600 елачных кірмашоў.

У перадсвяточныя і святочныя дні плануецца правесці больш за 7 тысяч выстаў-продажаў, распродажаў тавараў па зніжаных цэнах і кірмашоў, больш за 1,2 тысячы рэкламных акцый з уручэннем зааховальных прызоў і падаарнукаў, у тым ліку пры падтрымцы прадпрымстваў-вытворцаў, больш за 3,2 тысячы выстаў-продажаў кулінарных і кандытарскіх вырабаў.

Каб цалкам задаволіць спажывецкі попыт у перадсвяточныя дні, Міністэрствам гандлю разам з канцэрнам «Белдзяржхарчпрам» і Мінскім заводам пеныштыя він узгоднены графік пастаўкі шампанскага ў колькасці 6 600 тысяч бутэлек.

СТАР 2

Трэба ля-ля!

ХТО НА «ЕЎРАБАЧАННЕ» КРАЙНІ?

У мінулы нядзелю афіцыйна скончыўся прыватны конкурс песні на міжнародным конкурсе песні «Еўрабачанне-2014».

Як расказала «Звяздзе» кіраўнік прэс-службы Белтэлерадыёкампаніі Святлана Смалонская-Краскоўская, ужо да сярэдзіны дня панядзелка арганізатары атрымалі больш як 60 заявак. «Але мы не выключаем, што гэтая лічба не канчатковая, — падкрэсліла яна, — бо яшчэ некалькі дзён будзе прымаць бандэролі, дата адпраўкі якіх — 24 лістапада».

У спісе прэтэндэнтаў хапае ўжо добра вядомых гледачам імянаў. Так, свае сілы сёлета ўжо не ў першы раз выпрабуйваюць гурт «Nuteki», салісты прэдыюсарскага цэнтра «Слава» Дарыя, Аляксей Грос, Іван Бусла, баяніст Віталь Варанко, Алена Грышынава, Наталія Тамела, Алена Валюшына, Георгій Калдун. Першы беларускі ўладальнік Гран-пры «Слава» беларускага базару ў Віцебску, слявак Макс Лорэнс і знакаміты гітарыст Дзі-Дзюлія выступілі адзіным фронтам, падаўшы агульную заяўку. Праз 10 гадоў пасля ўдзелу ў дзіцячым «Еўрабачанні» вырашыў замахнуцца на дарослае Ягор Ваўчок. А вось заяўкі ад Аляксандра Саладухі па стане на панядзелак арганізатары яшчэ не атрымлівалі.

У фінальны канцэрт строгае журы, куды ўваходзіць, акрамя старшыні Белтэлерадыёкампаніі Генядыя Давыдзкі, некалькі народных і заслужаных артыстаў, а таксама прафесіяналы з галіны шоу-бізнесу і тэлебачання, прапусціць усяго 15 удзельнікаў. Няцяжка падлічыць, што фартуна ўсімніх іх дамаксімум кожнаму чацвёртаму з прэтэн-

Фота Міраны БЕДНІСКОЎА

дэнтаў, якія даслалі свае заяўкі, а значыць, канкурацыйна абяцае быць сур'ёзнай — і тым больш цікавай для публікі. Дарэчы, спіс фіналістаў будзе абвешчаны ў гэты пятніцу, а вось гала-канцэрт і выбар першага сярод найлепшых абудзецца ўжо ў студзені наступнага года.

Сам жа конкурс «Еўрабачанне-2014», нагадаем, пройдзе ў маі наступнага года ў сталіцы Даніі Копенгагене.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ВА ЎСІМ ГАЛОЎНАЕ — ЧАЛАВЕК

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 25 лістапада прыняў з дакладам прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

На сустрэчы абмяркоўваліся бягучыя і перспектывы пільнага эканамічнага развіцця краіны. Кіраўнік урада праінфармаваў Прэзідэнта аб выніках рабочага візіту ў Туркменістан і праведзенага ў Санкт-Пецярбургу пасяджэння Савета кіраўнікоў урадаў СНД.

Прэзідэнт падкрэсліў, што яго больш цікавіць бягучы пільна, якія вельмі важныя, у прыватнасці, работа Беларускай калійнай кампаніі: «Я атрымліваю інфармацыю, што ў прынцыпе мы выйшлі з таго стану, які нам дастаўся ад расійцаў. І ў гэтым годзе мы атрымаем недзе больш як \$2 млрд даходаў толькі ад продажу калійных угнаенняў». На думку кіраўніка дзяржавы, гэта нядарны вынік, асабліва ўлічваючы тое, што на рынку калійных угнаенняў усё няпроста.

Аляксандр Лукашэнка таксама адзначыў, што ёсць шэраг пільнаў заканадаўчага плана — аб кіраванні прыватызаванымі прад-

прыемствамі. У прыватнасці, як дзяржава павінна ўплываць на іх ад імя мінарытарных акцыянераў (памер пакета акцыяў якіх не дае магчымасці ім удзельнічаць непасрэдна ў кіраванні кампаніяй)? Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на пэўныя складанасці ў сувязі з тым, што недастаткова абаронены інтарэсы дробных акцыянераў у акцыянерных таварыствах, створаных у працэсе прыватызацыі і без долі дзяржавы.

«Я гатовы выслухаць вашу пазіцыю. Але павінна адразу казаць, што зыходзіць мы павінны, перш за ўсё, з інтарэсамі людзей. Нам не патрэбны лішня функцыі ў дзяржаве, калі паддаў яго якое прадпрыемства, але абараніць інтарэсы людзей мы проста абавязаны, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Галоўнае — гэта чалавек, мы павінны абараніць яго інтарэсы».

Кіраўнік дзяржавы сказаў, што ўраду трэба ўважліва разабрацца, якія гэта прадпрыемствы, наколькі важныя гэтыя пазіцыі, і ўсё павінна вырашацца з улікам сучасных патрабаванняў, але галоўнае, што павінны быць абаронены інтарэсы працоўнага калектыву і дробных акцыянераў. Што датычыцца Туркменістана,

то Аляксандр Лукашэнка нагадаў аб дамоўленасці з Прэзідэнтам Гурбангулі Бердымухамедавым — у час візіту беларускай урадавай дэлегацыі будуць урэгуляваны ўсе існуючыя пытанні, асабліва накіонт Гарлыкскага горна-абгальчальнага камбіната.

Міхаіл Мясніковіч таксама далажыў Прэзідэнту аб некаторых пытаннях развіцця супрацоўніцтва з Расіяй ў 2014 годзе, якія былі прадметам абмеркавання ў Санкт-Пецярбургу ў час сустрэчы са старшынёй урада Дзмітрыем Мядзведзевым. Размова, у прыватнасці, ішла пра ўтылізацыйны збор. «Мы дасягнулі разняшча, што гэта будзе кантралюема і празрыста, і што не будзе стварацца нейкія дадатковыя перашкоды для доступу нашай тэхнікі на рынкі Расійскай Федэрацыі», — адзначыў кіраўнік беларускага ўрада. Паводле слоў Міхаіла Мясніковіча, абмяркоўваліся таксама пытанні, звязаныя з нафтавым балансам, выкананнем абавязанстваў перад Антыкрызісным фондам. Большасць з гэтых тэм стануць предметам разгляду на пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, якое павінна адбыцца напярэддні пасяджэння Вышэйшага дзяржаўнага Саюзнай дзяржавы.

СТАР 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЛІТВА МОЖА СТАЦЬ 19-м ЧЛЕНАМ ЕЎРАЗОНА У 2015 ГОДЗЕ?

Аб гэтым кіраўнік літвыскай дзяржавы Даля Грыбаўскайтэ заявіла ў інтэрв'ю агенству навін Bloomberg, апублікаваным на сайце прэзідэнта. У Літвы, якая стала ў 2006 годзе адзіным кандыдатам, якому не дазволілі ўвесці еўра, на гэты раз лепшыя магчымасці, паколькі палітычная сітуацыя ў вобласці грамадскіх фінансаў, кажа Даля Грыбаўскайтэ. Краіна павялічыла свой фіскальны дэфіцыт у наступныя два гады, павялічваючы магчымасць адпавядаць Маастрыхцкім крытэрыям устойлівасці фінансаў. «І нашы прагнозы, і ацэнкі Еўракамсіі паказваюць устойлівую рост і паслядоўнае зніжэнне дэфіцыту бюджэту ў 2014-2015 гадах», — сказала Даля Грыбаўскайтэ. Па словах прэзідэнта, цалкам верагодна, што дзяржава з 3-мільённым насельніцтвам стане ў 2015 годзе 19-й дзяржавай еўразоны.

Эстонія далучылася да адзінай еўрапейскай валюты ў 2011 годзе, Латвія павінна стаць 18-м членам еўразоны з 1 студзеня 2014 года.

ПРАЦА ПАДАЎЖАЕ МАЛАДОСЦЬ МУЖЧЫНАМ

Калі мужчына доўгі час не працуе, то ён хутчэй старэе ў параўнанні з мужчынамі, якія працуюць, устаноўліў супрацоўнікі Каралеўскага каледжа Лондана і Універсітэта Оулу. Прычым працэс старэння пачынае паскаркацца, калі праца няма больш за два гады. Гэта даказвае аналіз больш за 5500 узоруў ДНК фінаў, якія нарадзіліся ў 1966 годзе. Навукоўцаў цікавіла даўжыня целамераў у клетках крыві, забраных у 1997 годзе, калі ўдзельнікам споўніўся 31 год. Праз 17 гадоў абследаванне паўтарылася. Яно якрыв выявіла, што мужчыны, якія не працавалі мінімум два гады, мелі больш кароткія целамеры ў параўнанні з мужчынамі, якія працуюць. Дарэчы, жанчын гэтыя праблемы не датычыліся. Вядома, што целамеры — канцэвныя элементы, якія абараняюць храмасомы, па меры старэння скарачаюцца. Даўжыня целамераў з'яўляецца дакладным маркерам старэння і развіцця ўзроставых захворванняў, які і ранняя смерці.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

УКРАІНА: КРОК НАПЕРАД, ДВА НАЗАД

Украіна, прыпыніўшы працэс падрыхтоўкі да заключэння пагаднення аб асацыяцыі з Еўрасаюзам, усё яшчэ можа падпісаць такое пагадненне на саміце ў канцы тыдня, заявіў ў ЕС. «Пазіцыя Еўрасаюза застаецца яснай. Прапанава падпісаць беспрэцэдэнтны пагадненні аб асацыяцыі і зоне свабоднага гандлю застаецца актуальнай», — гаворыцца ў сумеснай заяве прэзідэнта Еўрапейскай камісіі Жазэ Мануэля Барозу і прэзідэнта Савета Еўрапейскага Саюза Германа ван Ромпеля, апублікаванай на сайце Еўракамсіі.

Тым часам у Кіеве аднавіліся масавыя мітынгі за асацыяцыю Украіны і Еўрасаюза, месцамі пачаліся сутычкі з праваахоўнікамі. Пагадненне аб асацыяцыі, нагадаем, магло быць падпісана на саміце ў Вільнюсе 29 лістапада. Аднак гэтыя планы былі сарваныя раптоўным рашэннем украінскага ўрада прыпыніць працэс падрыхтоўкі. Учора асноўная маса людзей сабралася на Еўрапейскай плошчы (на квартал вышэй па вуліцы Крашчакі), там каля 9 раніцы ўжо было некалькі тысяч чалавек, перадае Ліга.net. Мітынгуючы перакрылі рух транспарту па вуліцы Грушэўскага, супрацоўнікі міліцыі адціснулі іх на тратуар. Паміж імі адбылася бойка, падчас якой міліцыянеры выкарысталі слэззатчыны газ. У МУС сцвярджаюць, што актывісты пад сягамі ультранационалістычнай партыі «Свабода» самі распылілі газ у бок міліцыі. Плікетчыкі каля Дома ўрада патрабуюць адстаўкі кабінета міністраў, лічачы, што «падданых Украінаса народа» павінны былі выканаць задачу па прасоўванні Украіны ў Еўропу, але замест гэтага далі прыказ працоўнага ўрада ўраўнаважана, паведамляе тэлеканал ТСН.

Нагадаем, што на фоне падзей у Украіне Расія і ЕС абмяняліся прапановамі ў шантажы Украіны. Расійскі лідар Уладзімір Пуцін таксама заклікаў да трохбаковага перамоў, але Еўропа ад прапанава адмовілася.

КОРАТКА

Беларускую дэлегацыю на Вільнюскі саміце ўзначаліў міністр замежных спраў Уладзімір Макей, які прадставіць пазіцыю і падышоў Беларусі адносна «Усходняга партнёрства» (УП) і далейшай развіцця гэтай ініцыятывы ў ходзе пленарнай дыскусіі 29 лістапада.

Пенсіі і грашовыя перавады з 2014 года можна будзе атрымліваць у любым папаштвым аддзяленні Беларусі, не толькі па месцы жыхарства. За камунальныя плацяжы, якія адносяцца, напрыклад, да Мінска, можна заплаціць таксама ў любым папаштвым аддзяленні краіны.

У Беларусі на 10 працэнтаў павышаюцца граничныя максімальныя адпублічныя цэны на некаторыя віды хлеба і булчаныя вырабаў, мяса куранят-бройлеры і курьеныя яйкі, малочнай прадукцыі.

Колькасць стратных сельгасарганізацый у краіне ў студзені-верасні гэтага года ў параўнанні з аналагічным перыядам 2012 года павялічылася ў 4,1 раза і склала 3 працэнта ад агульнай колькасці арганізацый.

Каманда Прэзідэнта Беларусі 24 лістапада атрымала выязную перамогу з лікам 7:2 над камандай Віцебскай вобласці ў чарговым матчы VII рэспубліканскіх спаборніцтваў па хакеі сярод аматарскіх каманд на прызы Прэзідэнта спартыўнага клуба.

ЯК ВЫ ЗМАГАЕЦЕСЯ З ВОСЕНЬСКАЙ ХАНДРОЙ?

Надзея МАКАРЭВІЧ, вядучы спецыяліст па турызме ТАА «Магелан», г. Мінск:

Складана сказаць, ці адчувае я восеньскую хандру ўвогуле. Напэўна, і так, і не. Я працую ў сферы турызму, і для мяне гэта пара года — час расслаблення пасля лета, калі даводзілася шмат працаваць. А восень наступае заціша, і звычайна мы ідзем у адпачынак (вось у Карпаты ездзіла ў кастрычніку) або наведваем рэкламныя туры (у гэтым месяцы лятала на Шры-Ланку). А яшчэ мае хобі — фэер-шоу, і крхуў сума, што сезон вільчых выступленняў ужо скончыўся. У той жа час актыўна працуем над стварэннем новай праграмы нашага тэатра агню на наступны год, і таму раслабляцца няма калі.

Вольга ШНЭК, малодшы навуковы супрацоўнік музея Максіма Багдановіча, г. Мінск:

Восень — час дажджоў і меланхоліі — на жаль, уплывае і на мой настрой. Але сёлета гэта адчуваецца не так моцна, як раней: дапамагае хобі. Прада, значных яго вынікаў пакуль няма, таму удакладняць не буду. Ёсць яшчэ некалькі рэчэй, якія дапамагаюць змагацца з сумным восеніскім настроем. Калі ёсць куды спішацца пасля працы, аб чым думаць кароткімі шэрымі днямі, знаходзіш у сабе новую крыніцу сілы і ўжо няма ні часу, ні жадання сталяцца. А яшчэ — дарагі чалавек. Туман, халодны вечар, — усё не важна, калі з ім і пад адной коўдрай. Цеплыня ў сэрцы і светлыя думкі ўтвараюць з панурым надвор'ем добры кантраст, і восень робіцца ярчайшай.

Лізавета АНДРЭЙЧАНКА, экскурсавод, г. Мінск:

Для мяне ўвогуле не існуе такога паняцця, як — восенская хандра. Бо восень з яе дажджамі, сырарсцю і туманам — мая любімая пара года. А хандру я звычайна ў маі, калі дзень пачынае рэзка павялічвацца, і спякотным летам (бо не люблю гарачыню). Ну а калі восень і прымушае пасумаваць, то я сумую «па поўнай праграме». Калі ж яшчэ сумаваць, як не цяпер? І мне гэта падабаецца.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.

Пытанні мадэрнізацыі

ДОЎГІ ШЛЯХ У ЛАБІРЫНЦЕ

Усе добра памятаюць гучны візіт Прэзідэнта на адкрытае акцыянернае таварыства «Барысаў-Дрэў», які адбыўся васьмага лістапада. Прайшоў два тыдні, падчас якіх, калі меркаваць па паведамленнях з Барысавы, на прадпрыемстве кіпела аўральная праца. І вось у мінулую пятніцу на завод адправілася працоўная група па вырашэнні праблем на прадпрыемствах дзяржапрацоўкі на чале са старшынёй Камітэта дзяржаўнага кантролю Аляксандрам Якабсонам.

Але пасля непрацяглага рэйду па тэрыторыі станавіцца зразумела: парадак да канца так і не наведзены. З'явілася некількі заасфальтаваных дарог, але іх у маштабах завода недастаткова. Значная частка ўнутраных шляхоў уяўляе пасля працяглых васьнежскіх дажджоў сучальнае месца, якое дзе-нідзе моцна кантрастуе з пафарбаванымі ў яркія колеры сценамі цэхай. Вядома ж, за два тыдні, тым больш у лістападзе, заасфальтаваць усё наўрад ці атрымаецца. Але, па-першае, мадэрнізацыя прадпрыемства, якая ўключае ў сябе не толькі замену абсталявання, пачалася яшчэ ў далёкім 2007 годзе. Па-другое, нават за два тыдні можна было б зрабіць хоць нешта часовае для больш зручнай хады. Напрыклад, пакласці дошкі ўздоўж асноўных шляхоў, які тое робіцца падчас рамонтна тратуараў, каб элементарна не даво-

Адрасу пасля ўваходу на тэрыторыю завода: адносны парадак ужо наведзены.

дзілася лезці ў бруд. З іншага боку, скажаць, што тут не робіцца ўвогуле нічога, таксама нельга. Так, бераг ракі Бярэзіны ўжо амаль добраўпарадкаваны. У саміх цэхах зараз сучаснае абсталяванне. Але абслугоўваюць яго людзі, якія не апрапунты ў адпаведную ўніформу, што адразу кідаецца ў вочы сторонняму чалавеку...

— Вазьміце камандзіроўку, з'ездзіце, напрыклад, на дзеяпрацоўчыя прадпрыемствы ў Рэчыцы ці Мазыры, — раіць Аляксандр Якабсон старшыня Барысаўскага райвыканкама Уладзіміру Мірановічу. — Паглядзець, як іншыя людзі парадак наводзяць. І гэта пры тым, што аб'ёмы працы там куды больш значныя, чым у Барысаве. Што тут змянілася за два тыдні? Я бачу, што не так і шмат. Актыўней працавае тэрма, А мясцовыя галіны ўлады маглі б дапамагчы прадпрыемству, на якім працуе амаль тысяча чалавек. Няўжо гэта так складана і невыканальна? Усе праблемы ў вас — ад няякаснага планавання, што відаць тут паўсюль. Нават адпаведныя санітарныя службы не працуюць, як трэба. Няма належнай культуры ў бытоўкаў для рабочых. Галоўны санітарны ўрач Барысавы пазбавіўся сваёй пасады. Калі так будзе працягвацца, то і цяперашняга выконваючага абавязкі галоўнага санітарнага ўрача можа спяціннуць той жа лёс. Майце гэта на ўвазе.

Што датычыцца самога працэсу мадэрнізацыі на ААТ «Барысаў-Дрэў», у Камітэта дзяржаўнага кантролю таксама назапасілася шмат пытанняў. Перыядычна змянялася кіраўніцтва завода, а бізнес-план «раздзьмуўся» падчас пастаянных дапаўненняў з 41

да 109 мільёнаў еўра. Агульны аб'ём інвестыцый у прадпрыемства перавысіў адзнаку ў 800 мільярдэў рублёў. Аднак...

— Яшчэ ў чэрвені мы правялі праверку фінансава-гаспадарчай дзейнасці заказчыка — ААТ «Барысаў-Дрэў», пракціроўшчыка — КУП «Інстытут «Барысаўпраект», генеральнага падрадчыка — ААТ «Будаўнічы трэст №21», — гаворыць старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю па Мінскай вобласці Валерыя Стадолнік. — Падчас яе былі выяўлены сур'ёзныя парушэнні заканадаўства. У прыватнасці, былі зацягнуты тэрміны праектавання і выканання будаўніча-монтажных работ. У адпаведнасці з Дэкрэтам Прэзідэнта № 9, у дачыненні да службовых асоб гэтых арганізацый завядзены адміністрацыйныя справы.

Ніводны з новых аб'ектаў на «Барысаў-Дрэў» дагэтуль так і не ўведзены ў эксплуатацыю. І калі калянавая, запалкавая вытворчасць і цэх, які будзе выпускаць пліты МДФ, гатовы прыкладна на чатыры пятыя, то па фанэрнай вытворчасці пакуль існуе толькі архітэктурны праект. Хаця, згодна з бізнес-планам, гэтыя работы ўжо даўно павінны быць скончаныя. На пасяджэнні працоўнай групы нават узнікла пытанне: а ці варта ўвогуле мадэрнізаваць вытворчасць фанеры?

— Хоць гэты матэрыял карыстаецца на рынку не такім вялікім попытам, як раней, але высокая якасць шліфаваная фанера па-ранейшаму азначае свайго пакупніка, — аналізуе сітуацыю Аляксандр Якабсон. — Гэта ж жывыя грошы, якія можа зарабіць завод! Думаць аб тым, патрэбна гэта ці не, трэба было раней. Зараз жа праект мадэрнізацыі зацверджаны ўказам, які неабходна выконваць. Праведзены ўсе неабходныя разлікі. І што ж, вы-

Аднак за карпусамі цэхай можна убачыць зусім нічога...

даткаваня на гэта грошы будуць тым самым выкінуты на вецер?

Падчас пасяджэння ўсплылі яшчэ больш цікавыя факты. Праз шэсць гадоў пасля пачатку мадэрнізацыі прадпрыемства працуе ў стратным рэжыме з рэнтабельнасцю ў мінус 18%. І гэта пры тым, што сёлета аб'ёмы выпуску прадукцыі павялічыліся. А тэрмін акупльнасці і ўвогуле павялічыўся да 18 гадоў. Аднак, па словах Аляксандра Якабсона, «Барысаў-Дрэў» не мае пераацэненых праблем для завяршэння працэсу мадэрнізацыі. Проста трэба напружыцца і мэтаанакіравана працаваць, а не спадзявацца на тое, што хтосьці яшчэ даць грошай, каб рэалізаваць чарговы бізнес-план.

Мадэрнізацыя на ААТ «Барысаў-Дрэў» павінна завяршыцца ўжо зусім хутка — 1 чэрвеня 2014 года. Але ці скончыцца свабоднае такі працяглы шлях прадпрыемства ў лабірынце самых розных праблем?

Валер'ян ШКЛЕННІК. Фота аўтара. Мінск-Барысаў.

Прамая лінія

ПЕНСІЯ

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 23 лістапада.)

— **Марыя Алегаяна Міглюй** вяс турбуе. Я з Нясвіжскага раёна, з Гарадзеі. У мяне 37 гадоў стажу, я маці траіх дзяцей. Мая пенсія сёння — 1.317.000 рублёў. Як можна на яе жыць? Прабачце жанчына, п'е, не працавала. Яна кажа, што атрымлівае 1,7 млн пенсіі...

— Калі ваша суседка не працавала, то, хутчэй за ўсё, атрымлівае не працоўную, а сацыяльную пенсію ў памеры 523 тыс. рублёў... Што да вас, то стах у вас вялікі. Скажыце, калі ласка, які ў вас індывідуальны каэфіцыент заробку?

— ???
— А з кім вы жывіце?
— З мужам, ён яшчэ працуе.

— Дзеці вашыя працуюць?
— Так.

— Вы ж ведаеце, што дарослыя працаздольныя дзеці павінны дапамагаць сваім непрацаздольным бацькам? — пытаецца Наталля Мурашкевіч. — Гэта і ў Канстытуцыі запісана. Стах у вас добры, а вось індывідуальны каэфіцыент заробку вельмі нізкі. — кажае галавой Наталля Уладзіміраўна. — І калі вы выгадалі траіх дзяцей, то ядрэнна было б сёння дзеціям падумаць аб тым, як дапамагчы сваёй маме. Дзяржава — гэта не адзіны інстытут сацыяльнай абароны ў старасці. Да таго ж у вас, дзядзюк Богу, ёсць муж, які працуе, прыносіць дадому грошы. І — яшчэ раз паўтараюся — трое працуючых дзяцей. Для таго, каб пенсія пры вашым стажы і заробку была вышэй, трэба для людзей, якія працуюць, і іх

працадаўцаў устанавіць больш высокі ўнёскі. Гэта значыць, вашы дзеці павінны выплачваць больш высокі ўнёскі, каб вам дадалі пенсію...

— **Наступны званок. Гэта Галіна Мікалаеўна Чарнавокая з Лунінця:**

— Я працавала выхавателем, пайшла на пенсію ў 51 год, бо ў мяне мама цяжка хварэе, інвалід. Цяпер мне споўнілася 55 гадоў. Пенсія маленькая, усяго 1 млн 620 тысяч рублёў. Мне кажуць: «Чаму ты не ідзеш, каб табе пералічылі пенсію? Ты ж атрымліваеш сацыяльную пенсію...» Ці могуць мне зрабіць перазалік?

— Перазалік з улікам часу працы пасля выхаду на пенсію робіцца толькі ў тым выпадку, калі пенсіянер, працуючы, не атрымлівае пенсію. — тлумачыць начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння. — Каб вам было зразумела: сацыяльная пенсія сёння складае 523 тыс. рублёў. У вас працоўная пенсія. Але ў вас, хутчэй за ўсё, непрацяглы стаж і невысокі індывідуальны каэфіцыент заробку. Так?

— **Стаж у мяне каля 26 гадоў, і — так, індывідуальны каэфіцыент маленькі.**

— У нас жанчыны выходзяць на пенсію, маючы ў сярэднім 36 гадоў стажу і сярэдні індывідуальны каэфіцыент — каля 1. У вас невысокі стаж і індывідуальны каэфіцыент, напэўна, ні жэйшы і за 1. Таму і пенсія ніжэй. Адзінае, што я магу параіць, гэта пайсці ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне і спытаць, які заробок у вас улічваўся пры вылічэнні індывідуаль-

нага каэфіцыента. У вас, калі вы выходзілі на пенсію ў 2009 годзе, для вылічэння індывідуальнага каэфіцыента прымаўся заробак за 15 гадоў з апошніх 25 гадоў працы.

Там падымуць вашу пенсійную справу, паглядзяць, які заробак у вас прыняты для вылічэння індывідуальнага каэфіцыента, вы убачыце таксама, які стаж прыняты для вылічэння пенсіі, — і атрымаеце вычарпальную кансультацыю аб магчымасці пераразліку заробку і стажу. Але яшчэ раз падкрэсліваю, што час працы пасля прызначэння пенсіі ўключаецца ў стаж толькі ў тым выпадку, калі пенсіянер адмовіўся на гэты час ад пенсіі. Так што ў вас ёсць варыянт павелічэння пенсіі — пайсці працаваць і адмовіцца на гэты час ад пенсіі. За кожныя 2 мсяцы працы без атрымання пенсіі ваша пенсія будзе павялічвацца як за 1 дадатковы год стажу. Выгада ў гэтым ёсць, але гэта выгада не сённяшняга дня, а доўгатэрмінова, якая выявіцца ў будучыні.

— **Дзядзюк вялікі за падрабязную інфармацыю.**

— **Валодзіў Сяргееўна Віціўскага з вёскі Нежанка Чэрвеньскага раёна турбуе наступнае пытанне:**

— У мяне працоўны стаж 30 гадоў. 6 гадоў выплачвала сацыяльны страхавы ўнёскі. У наступным годзе мне на пенсію. Я 25 гадоў прапрацавала бухгалтарам. Апошнія 5 гадоў даглядала інваліда першай групы. Ці будуць уваходзіць у стаж гэтыя гады? — трывожыцца жанчына. — І ці будзе ўвогуле мне прызначана пенсія? Я чытала, што з наступнага года

ЗАЛЕЖЫЦЬ У ПЕРШУЮ ЧАРГУ АД СТАЖУ І ІНДЫВІДУАЛЬНАГА КАЗФІЦЫЕНТА ЗАРОБКУ...

патрабуецца 10 гадоў выплаты страхавых унёскаў для ўзнікнення права на працоўную пенсію...

— Вы атрымліваеце дапамогу па доглядзе інваліда першай групы?

— Так. — Гэтыя гады будуць уключаны вам у стаж. Што тычыцца прызначэння пенсіі, то пенсія будзе прызначана, калі вы не згодні з заключэннем службы занятасці, каб у вас было права на пенсію, неабходна 10 гадоў працы з выплаты ўнёскаў. У вас была афіцыйная праца?

— Так, я працавала на сельгаспрадпрыемстве.

— Вы працавалі афіцыйна бухгалтарам 25 гадоў? Калі так, тады у вас ёсць патрэбныя 10 гадоў працы з выплаты ўнёскаў і вы будзеце мець права на працоўную пенсію. Што датычыцца агульнага стажу, то ён у вас складае 30 гадоў — бо вы яшчэ 5 гадоў даглядзілі інваліда.

— **Ужо дванацятая гадзіна, але Наталля Мурашкевіч прымае яшчэ адзін званок. Як аказалася, ад Людмілы Казіміраўны Адамчук са Століна:**

— У чэрвені мне будзе 54 гады. Я працавала ў аддзяленні банка, але ў верасні мінулага года адбылася рэарганізацыя, і маю пасадку скарацілі. Мне прапаноўвалі працу не па спецыяльнасці — я адмовілася. Пенсію мне прызначаць не хочучы. Ці правільна гэта?

— Заканадаўства прадугледжвае скарачэннем асобам выхад на пенсію на адзін год раней пры немагчымасці працаўладкавання, — адказвае жанчыне Наталля Уладзіміраўна. — Калі ласка, звяртайцеся ў службу занятасці. Без іх заключэння органы па пра-

цы, занятасці і сацабароне вам пенсію не прызначаць.

— Але я не маю больш ніякай кваліфікацыі.

— Па законе, гаворка тут ідзе не аб працы па спецыяльнасці, а аб любой працы. Калі ў службе занятасці вам дадуць даведку аб немагчымасці вашага працаўладкавання, то пенсія вам будзе прызначана. Калі вы не згодні з заключэннем службы занятасці, то можаце звярнуцца ў вышэйстаячую арганізацыю — у камітэт па працы, занятасці і сацабароне, каб там ацанілі гэтае заключэнне...

...І яшчэ адзін званок. **Сяргей Іванавіч Жукаў, афіцэр запasu:**

— У сярэдзіне 1980-х служыў у туркестанскай ваеннай акрузе, г. Тэрmez. Жонка там упершыню ўладкавалася на працу. Пасля мы паехалі на месца новай службы. Цяпер жонка ідзе на пенсію. Пасля ў Тэрmez запытаў аб павярджэнні стажу яшчэ летам, але да гэтага часу няма адказу. Што нам рабіць?

— Я рэкамендую вам звярнуцца ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацабароне па месцы жыхарства. Спецыялісты ўпраўлення пасадзейнічаюць вам у атрыманні дакументаў, неабходных для назначэння пенсіі.

— Дзядзюк!

...На гадзінніку ўжо амаль палова дванацяттай. Наталля Уладзіміраўна збірае паперы. Наперадзе яшчэ цэлы працоўны дзень. Дзядзюк усім чытачам, якія нам патрэбнавалі!

Святлана БУСЬКО

Спорт-тайм

ХАКЕЙНАЕ «ДЫНАМА» ПЕРАМАГЛО ФАВАРЫТА

1. Пасля доўгай беспераможнай серыі перамоў у Кантынентальнай хакейнай лізе здабіла мінскае «Дынама». Адметна, што гэтакіма папярэднічала тэрнорская ракіроўка ў складзе «Блакціна-Белья». У пятніцу «зубры» ў чарговы раз не здолелі забраць балы — прайграў «Савалаву Юлаеву» (1:4). Напэўна, чарговае паражэнне разам з агульным няўдачамі каманды ў гэтым сезоне і паўплывалі на змену ў тэрнорскім складзе. Як паведамляе афіцыйны сайт сталічнага клуба, назіральны савет часова адхіліў ад пасады Аляксандра Андрыеўскага, галоўнага трэнера «Дынама». Выконвае абавязкі галоўнага цяпер славак Любамір Покавіч, які ў першым падымку прывёў дынамаўцаў да перамогі. На роднай «Мінск-Арэна» мінчане далі бой магнітагорскаму «Металургу» (3:1). Шайбы на свой рахунак запісалі Томаш Суrowы, Аляксандр Мацярухін і Дзюф Плат.

2. Між іншым, футбольнае «Дынама» таксама парадвала заўзятараў. У 31-м туры першынства краіны па футболе дружына Роберта Маасканта перамагла на сваім полі барысаўскі БАТЭ (2:1) і забяспечыла сабе трэці, «бронзавы», радок у чэмпіянаце. Для барысаўчан гэтая сустрэча нічога не вырашала. Праўда, кожнае паражэнне «жоўта-блакітных» успрымаецца неадназначна. Тым больш ад «Дынама», сустрэчы з якім некаторыя

бальшчыкі і журналісты называюць «беларускім класікам». Прыводзім вынікі іншых матчаў чарговага тура: «Нёман» — «Тарпеда-БелАЗ» — 3:0, «Гомель» — «Шахцёр» — 1:3, «Нафтан» — «Славія» — 2:1, «Дняро» — «Белшына» — 1:5, «Дынама» (Брэст) — «Мінск» — 1:0. Пасля перадапошняга тура амаль цалкам сфарміравалася таблічка першынства. Паміж БАТЭ і «Дынама» ўключіўся салі-

горскі «Шахцёр», які заваяваў сярэбраўны медаль. Вышэйшую лігу пакідае мазырская «Славія». Яе месца ў кампаніі лепшых каманд краіны зойме «Случч». А вось «Гарадзея», уладальнік сярэбраных медалёў першай лігі, пазмагаецца за пецуёку ў першы дывізіён у стыкавых сустрэчах. Апанент так званай «цукровай лігі» вызначыцца ў апошнім туры вышэйшай лігі.

3. Гродзенскі «Нёман» не прайшоў у суперфінал Кантынентальнага кубка. У сваёй групе, матчы якой адбыліся ў дацкім Военсе, беларусы прайгралі па булітах нарвежскаму «Ставангеру» (3:4), перайгралі

мясцовы «Сэндэрску» (1:0) і венгерскі «Дунаварашы Ацэльб'юк» (3:1). У выніку — толькі другое месца. Далей ідуць нарвежцы.

4. У першым матчы трэцяга кваліфікацыйнага раўнда гандбольнага Кубка ЕФФ брэсцкі «БГК ім Ямшкова» ў гасцях суступіў нямецкаму «Берліну» (20:22). Улічваючы мёд апанента (берлінцы — адзін з грандаў нямецкага ручнога мяча), вынік можна лічыць далёка не самым горшым. Тым больш матч у адказ адбудзецца ў Брэсце 30 лістапада. А вось мінскае «Дынама» ў гандбольнай Лізе чэмпіёнаў папярэла яшчэ адно паражэнне. У гасцях калектыву Барыса Дзніча суступіў «Барселоне» (25:35). Парадаваў у розыгрышу Кубка Выкліку «Вікторыя-Рэгія», якая прэзентуе Мінскую вобласць. У першым падымку ў 1/16 фіналу нашы хлопцы ўпаўнена перайгралі грэчаскі ПАОК (28:21). Варта адзначыць, што сустрэча праходзіла ў Маладзечне і сабрала сапраўдны аншлаг.

Тарас ШЧЫРЫ

Будзе шампанскае, будзе ігліца... Будзе свята ў душы іскрыцца!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Зараз Мінскі завод пеністых він прапануе 45 найменшых шампанскага і пеністых він аб'ёмам 0,75 літра па адпаведнай цене ад 27,5 да 52,4 тысячы рублёў. Апроч гэтага, у наяўнасці па два найменні шампанскага павялічанага аб'ёму — 3 і 6 літраў. Для пашырэння асартыменту шампанскага і пеністых він і задавальнення попыту ў гандлёвай сетцы традыцыйна будучы прысутнічаюць і напіткі з Малдовы, Украіны, Італіі, Францыі, Германіі, Іспаніі. Па 15 лістапада арганізацыі гандлю атрымалі ўжо больш за 80 працэнтаў заплачаных за продаж аб'ёмнаў шампанскага і пеністых він.

Кандытарскія фабрыкі, падведдамасныя канцэрны «Белдзяржхарчпрам», заплававалі вырабы і паставіць на ўнутраны рынак 1 870,6 тысячы штук навагодніх падарункаў, у тым ліку «Камунарка» — 1 100 тысяч штук, «Спартак» — 704,6 тысячы штук. Навагоднія падарункі будуць расфасаваны ў баўлы разнастайнай формы і памеру вагой ад 300 грамаў да 2,5 кілаграма. Зараз «Камунарка» прапануе 24 віды

баўлаў, «Спартак» — 25. Дыяпазон адпаведных цен на навагоднія падарункі ад першага вытворцы складае ад 20,3 да 172,5 тысячы рублёў, ад другога — ад 35,5 да 235,7 тысячы рублёў. Акрамя таго, арганізацыі гандлю на месцах прымаюць заказы ад насельніцтва і юрыдычных асоб на фірмававанне навагодніх падарункаў. У аддзелах, якія рэалізуюць кандытарскія вырабы, ёсць у продажы святочныя баўлы рознага раскору для самастойнага фарміравання пакупніком яго эмблема.

Сяргей РАСОЛЬКА.

А ВЁСЛАЎ НЕ ПРЫХАПІЎ...

У Кіраўскім раёне выратавальнікі аказалі дапамогу рыбаку, які «захрап» на вадасховішчы.

Пра здарэнне ў службу МНС уздзень паведаміў сам пацярпелы: на акваторыі вадасховішча каля вёскі Чыгрынка ў яго матарной лодкі заглох матар. З-за адсутнасці вёслаў далпыць да берага самастойна грамадзянін не мог. Выратавальнікі арганізавалі пошук рыбака з берага пры дапамозе падачы гукваго сігналу, падтрымліваючы сувязь з пацярпелым па мабільным тэлефоне. Мужчыну 1966 года нараджэння работнікі МНС заўважылі на адлегласці каля кіламетра ад берага, пасля чаго адбуксіравалі лодку з ім да сушы. Рыбак знаходзіўся ў здвальняючым стане, у медыцынскай дапамозе патрэбы не меў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПАГАДНЕННЕ З ІРАНАМ: ПЛЮСЫ І МІНУСЫ

Два тыдні таму суветная прэса абмяркоўвала наўдалае завяршэнне чарговага раўнда перагавораў «шасцёркі» з Іранам. Наглядзячы на тое, што тады да пагаднення прыйсці не ўдалося, быў прызначаны чарговы раўнд перамоў, што сведчыла аб наяўным патэнцыяле вырашэння праблем. І, нарэшце, падчас апошняга раўнда перагавораў, якія пачаліся 20 лістапада ў Жэневе, бакам удалося выйсці на пагадненне, якое інакш як гістарычным не называюць.

адміністрацыя размерозіла актывы Ірана на восем мільярдэў долараў.

Адным з наступстваў пагаднення з Іранам стане павелічэнне паступлення нафты на суветныя рынкі. З-за таго, што падчас абмежаваннага эксперту нафты з Ірана па прычыне уведзёных санкцый здабываючы нафты рэзка павялічылі іншыя краіны, і перш за ўсё Саудаўская Аравія, суветны рынак можа быць ёю перанасычаны, з-за чаго магчымае сур'ёзнае паніжэнне цен. Вынікі могуць аказацца для Беларуса неадназначныя. З аднаго боку, можа сур'ёзна пацягнуць бюджэт Расійскай Федэрацыі з-за скарачэння цен на галоўны экспартны тавар Расіі, што, магчыма, негатыўна адаб'ецца на яе эканоміцы, а значыць, ударыць па дынаміцы ўсёй Азінскай эканамічнай прасторы. З іншага, сур'ёзнае патанненне нафты можа стаць важным фактарам для аяўлення суветнай эканоміі, паколькі прамерна даражылі нафтапрадукты ўскладняюць перспектывы развіцця большасці нацыянальных эканомік.

Можна адзначыць, што Тэгеран пагадзіўся на сур'ёзныя ўступкі, частку з якіх раней не хацеў нават абмяркоўваць. Паводле інфармацыі крыніц з адміністрацыі ЗША, іранская дэлегацыя дала згоду даць МАГАТЭ доступ да аб'ектаў па зборы і захоўванні цэнтрэфігу для ўзбагачэння ўрану, а таксама да аб'ектаў па здабыванні і перапрацоўцы ўрану. Інспектары гэтай арганізацыі змогуць бесперашкодна наведаць рэактары Натан і Фардоў. Таксама ім будзе прадстаўлена ўся інфармацыя па новых рэактары ў Араке. Іран таксама пагадзіўся не ўстанаўліваць дадатковыя цэнтрэфігу, адмовіцца ад выкарыстання нійноўшых цэнтрэфігу і замарозіць будаўніцтва новых аб'ектаў па ўзбагачэнні ўрану. Будзе спынена работа над працэсам, неабходным для вылучэння плутонію, які наўраўне з уранам можа быць выкарыстаны пры стварэнні ядзернай зброі. Тэгеран даў згоду і знішчыць усе ўзбагачаны да 20 працэнтаў ўран, колькасць якога ацэньваецца ў 200 кілаграмаў. Іран зараз зможа вырабіць толькі ўран, узбагачаны да 5%.

Вынікам прымярэння Ірана з «шасцёркай» можа стаць палітычнае перспектыву ўзрульвання грамадзянскай ваіны ў Сірыі. Многія з хатнялічковай гэтай ваіны карысталіся безумоўнай падтрымкай Захаду для ўдару па Сірыі, перш за ўсё, як па саюзніку Ірана, каб аслабіць гэтую краіну. Зараз Інтэрэс Захаду да такой дзейнасці рэзка аслаб, што скароціць тую палітычную, ваенную і фінансавую падтрымку, якую атрымлівалі мяжэжнікі. Законнаму ўраду Сірыі стане значна лягчэй уарульваць сітуацыю, чым да жнеўскага пагаднення. Будзем спадзявацца, што заключэнне пагаднення з Іранам адаб'ецца станоўча і на маючых адбывацца перамовах у Жэневе па самой Сірыі.

Трэба адзначыць, што пагадненне часовае, паколькі большасць членаў «шасцёркі» ініцыявала ўвёсці своеасаблівы выпрабавальны тэрмін для правяркі сапраўдных намераў Ірана. Калі пагадненне будзе ім выконвацца, праз шэсць месяцаў бакі павінны выпрацаваць больш доўгатэрміновы варыянт. Менавіта тады плануецца зняць з Ірана эканамічныя санкцыі, накладзеныя міжнароднай супольнасцю.

Заключэнне пагаднення стала сур'ёзным ударам па ізраільска-амерыканскіх сувязях. Прэм'ер-міністр Ізраіля Беньямін Нетаньяху назваў «гістарычнай памылкай» пагадненне па ядзернай праграме Ірана. Паводле яго слоў, мір у выніку заключэння яго стаў яшчэ больш небяспечным. У той жа час Ізраіль страціў падставы для плануемага ўдару па ядзерных аб'ектах Ірана, які мог сур'ёзна дэстабілізаваць сітуацыю ў рэгіёне.

Што ж атрымаў Тэгеран цяпер? Перш за ўсё, «шасцёрка» міжнародным пасрэдамі прызнана права Ірана на выкарыстанне атамнай энергетыкі ў мірных мэтах пад кантролем з боку МАГАТЭ. Захад таксама абавязваўся не накладваць на Іран новыя санкцы

Сумесны праект газеты «Звязда», Нацыянальнага алімпійскага камітэта і Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь

АСАБЛІВАСЦІ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ГАСЦІННАСЦІ

Фан-вёска, Wi-Fi-лаўкі, нацыянальная кухня... Чым яшчэ Мінск збіраецца сустрэцца гасцей чэмпіянату?

За апошні год наша краіна прыняла два буйнейшыя спартыўныя форумны — чэмпіянат свету па веласпорце на трэку і чэмпіянат Еўропы па боксе. Абодва турніры прадэманстравалі: Беларусь гатова прымаць самыя прэстыжныя спартыўныя чарговы «экзамены» чакана беларускаму сталіцу ўжо менш чым праз паўгода, калі ў Мінск з'едуцца аматары хакея з усяго свету. Рыхтавацца да чэмпіянату свету краіна пачала яшчэ ў 2009 годзе, а ўжо сёння выйшла на фінішную прамую — «Чыжоўка-Арэна» чакае і афармлення пабудавана, сетка атэлеу пашырана, сувенірная прадукцыя выраблена.

Краіна без межаў. Часова...

Гасцям планетарнага першынства неверагодна пашанцавала: больш за месяц, з 25 красавіка па 31 мая 2014 года, трапіць на тэрыторыю Беларусі будзе вельмі проста. Для гэтага на мяккі дастаткова праймаць квіткі на хакейны матч ці яго электронную копію. Нумар квітка супастаўляецца з базай даных білетнага аператара, і, калі інфармацыя пацярджана, — з прызездам у Беларусь. Ніякай візы! «Вольны ўваход» чакана і афіцыйных асоб: замест спецыяльнага дазволу на ўезд — акрэдытацыя Міжнароднай федэрацыі хакея. А замежным журналістам не спатрэбіцца дадаткова ў такіх выпадках акрэдытацыя МУС. Акрамя гэтага, замежнікам не прыйдзеца набываць і абавязковую медстраховку. Словам, улады пайшлі на максімальную колькасць уступак, каб палегчыць жыццё гасцям турніру і зрабіць іх знаходжанне ў нашай краіне максімальна камфортным.

Дарчы, для асветлення чэмпіянату свету на хакеі ў Мінск прыедзе амаль паўтысячы прадстаўнікоў СМІ — рэпарціраў, фотакарэспандантў, каментарыяў. Максімальнае прадстаўніцтва, зразумела, будзе ў афіцыйных журналістаў — 70 чалавек. Арганізатары абяцалі, знайсці для прадстаўнікоў медыя самыя зручныя месцы на трыбунах, каб агляд лядовай пляцоўкі быў ідэальным.

На арэнах усё гатова?

За баталіямі лепшых хакейных зборных свету глядаць будуць назіраць з трыбунаў двух спарткомплексаў — «Мінск-Арэны» і «Чыжоўка-Арэны». Апошні, між іншым, дагэтушкі цалкам не ўвайшоў у эксплуатацыю — зараз працуе толькі малая арэна. Астатнюю частку спарткомплексу плануецца адкрыць 15 снежня. Пасля гэтага агульная ўмяшчальнасць збудаваных пляцовак складзе амаль 25 тысяч гледачоў! Між іншым, ужо зараз на новай арэне працуюць пункты з пазнакай «Абавязкова» для буйных міжнародных мерапрыемстваў: інфармацыйны цэнтр, сувенірная лаўка, крамы спартыўных тавараў і атрыбутыкі (у тым ліку з сімволікай хакейнага мундыля), кавярня, дзе нават можна паласавацца стравамі нацыянальнай кухні.

Падчас чэмпіянату свету на «Мінск-Арэне» згуляюць 28 матчаў груповага раўнда, два чверцьфіналы, абодва паўфіналы, матч за трэці месца і фінал. На «Чыжоўка-Арэне» правядуць 28 матчаў паярковага этапу і два чверцьфіналы. Паміж спарткомплексаў, дарчы, будзе курсіраваць спецыяльны аўтобусны маршрут.

Электронны білет — раўня паярковаму!

Набываць квітку на матчы чэмпіянату трэба ўважліва! На іншыя прапановы, акрамя афіцыйных аператараў (TicketPro і «ЦэнтрКурорт»... Аўт), лепш не рэагаваць, бо ў інтэрнэце пачалі выяўляцца выпадкі махлярства. Як кажуць, сем разоў падумайце... Асабліва калі чына на «топавы» матч здаецца падарэна невысокай. Кошт на асобныя квітку вар'юецца ад 6 да 400 еўра. Дзейнічае і шырокая сістэма абанементаў.

«Зубран-хакеіст», сімвал чэмпіянату свету па хакеі 2014 года, паспеў ужо стаць аб'ектам цікавасці не толькі мінчан, але і замежных гасцей сталіцы. Жыхар Днепрапятроўска (на здымку) таксама зацікавіўся гэтай сімволікай, усталяванай каля сталічнай Ратушы.

ментаў. Так, можна набыць пакет квіткаў на ўсе матчы адной з арэн, на гульні толькі беларускай зборнай альбо іншых нацыянальных каманд ці на матчы, якія адбудуцца на пэўным этапе спаборніцтваў. За абанементаў трэба будзе заплаціць ад 300 да 2000 еўра.

Рэалізацыя квіткаў пачалася напрыканцы верасня, і набыць іх можна ў любой краіне свету, напрыклад, праз інтэрэт. Для замежнікаў найбольш зручна правесці гэтую аперацыю праз сістэму E-Ticket, якая дазваляе раздрукаваць квіткі на звычайным прынтэры. На ўваходзе ў арэну такі электронны квіток з унікальным шпрых-кодам будзе мець статус «афіцыйнага документа». А вось тыя, хто набыў сертыфікат на абанементаў, па прыбыцці

Калі чына на «топавы» матч здаецца вам падарэна невысокай, лепш не рэагаваць на падобную прапанову ў інтэрнэце. Квіток мажа аказацца фальшывым!

у Беларусь павінны будзе абмяняць яго на пакет папяровых квіткаў. Зрабіць гэта можна будзе ў галаўным офісе TicketPro, а таксама ў спецыяльных пунктах абмену, якія арганізуюць перад лядовымі пляцоўкамі.

Акрамя гэтага, афіцыйны турператар чэмпіянату «ЦэнтрКурорт» падрыхтаваў шэраг турыстычных пакетаў, якія разам з квіткамі на матчы ўключаюць паслугі па размяшчэнні, харчаванні, арганізацыі адпачынку.

Пражыванне

з нацыянальным каларытам Гасцей першынства і членаў нацыянальных зборных рыхтуюцца прыняць больш чым 40 гасцініц. Але найбольшым попытам сярод замежных заўятараў карыстаецца Фан-вёска, якая разгорнута ў студэнцкім комплексе ў мікрараёне Пятроўшчына. Гэты варыянт размяшчэння сапраўды здаецца вельмі прывабным. Метро — любан, на тэрыторыі — развітая інфраструктура, трансфер да арэн — арганізуюць, яшчэ і цэны прывабныя — 10-30 долараў у суткі. Для параванна, самы танны гасцінічны нумар будзе каштаваць дзесьці 80 долараў, цэннік на «люксавыя» апартаменты ўвогуле кошта дасягаць чатырохзначных лічбаў. А каб пабегчыць «накурці» цэн, прадстаўнікі гасцінічнага бізнесу, Мінгарвыканкам і афіцыйны

тураператар чэмпіянату «ЦэнтрКурорт» нават падпісалі мемарандум, згодна з якім рост цен на гасцінічныя паслугі напярэдадні хакейнага першынства не павінен перавышаць 10%.

Калі вам трэба хітра-мудра і нядорога, у самы раз успомніць пра хостэлы. Ложка-амбедж ў мінскіх міні-атэлях эканом-класа абійдзецца ад 9 да 41 еўра за ноч, у залежнасці ад памераў і ўмяшчальнасці пакояў. Дарчы, яшчэ два гады таму ў беларускай сталіцы працавалі толькі два хостэлы, а зараз іх ужо дзевяць. Нядзіўна, калі праз паўгода гэтая лічба вырасце, прынамсі, удвая.

Таксама арганізатары спаборніцтваў прапанавалі гаспадарам аграбизнесу Міншчыны прыняць замежных гасцей. Пражыванне з нацыянальным каларытам плюс шырокі спектр турыстычных паслуг... Пагадзіцеся, добрая альтэрнатыва сталічным гасцініцам.

Тэлефонная кніга, афіша і карта «ў адным флаконе»

Да чэмпіянату свету на хакеі рыхтуюцца ўвесь горад. Так, хутка ў Мінску з'явіцца новая паркочка. Асабліва — калі буйных спартыўных аб'ектаў. Акрамя гэтага, плануецца запустыць больш за 10 новых аўтобусных маршрутаў, якія злучаць лядовыя арэны, гасцініцы і буйныя транспартныя вузлы. Стане больш і кропак доступу Wi-Fi. У самых папулярных месцах горада з'явіцца так званыя Wi-Fi-лаўкі. Пашырацца сетка турыстычна-інфармацыйных цэнтраў, якія для гасцей сталіцы адначасова стануць тэлефоннай кнігай, афішай і картай. А некаторыя ўстановы ўжо сёння арганізуюць для сваіх супрацоўнікаў курсы англійскага: «Міжнародную мову» вывучаюць міліцыянеры, таксісты, прадаўцы, афіцыянты.

Дарчы, у мінскіх кавярнях прапаноўваюць правесці атэстцыю. Асабліва будзе звяр-

таць увагу на нацяўнасць у меню страў беларускай кухні — такіх пазіцый павіна быць не менш за восем! Выключэнне складаюць хіба толькі сушы-бары і іншыя спецыялізаваныя рэстараны.

Шведская перашкода для беларускай сувеніраў

Любое сусветнае першынства — гэта не толькі спартыўнае мерапрыемства, але і своеасаблівае прома-акцыя краіны-гаспадыні. Стратэгія афішы, арыгінальныя бірдоры, выявы талісманаў, рассяпаньня па горадзе, — усё гэта неад'емная частка кожнага спартыўнага свята. І хатні чэмпіянат па хакеі — не выключэнне.

Вы ўжо, напэўна, неаднойчы сустраклі ў Мінску вельміга зубра на каньках? Зусім хутка Волат (афіцыйны талісман чэмпіянату свету па хакеі-2014 — Аўт) ажыве: арганізатары абяцалі, што ў сталіцы з'явіцца роставыя лялькі. А ўжо іншыя беларускія крамы сталі запавяняцца сувенірнай прадукцыяй з сімволікай чэмпіянату — кубкі, сіджжы, шалі, магнічкі і іншыя прыемная дробязь. Але рэалізаваць афіцыйныя вырабы трэба пачаць да 9 лютага. Пасля на паліцах з'явіцца... тое ж самае, толькі з біркай шведскай кампаніі, якая з'яўляецца афіцыйным прадстаўніком Міжнароднай федэрацыі хакея і мае выключныя правы на распаўсюджванне сувенірнай прадукцыі падчас правядзення чэмпіянату. Праўда, некаторыя беларускія тавары прадаваць усё ж такі дазваляюць пад забарону, напрыклад, не трапяць паштовыя маркі, канцільярскія прыналежнасці, харчовыя прадукты. Рэалізаваць астатняе можна будзе ўжо толькі пасля першынства.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Максім МІРНЫ, тэнісіст: «Шчыра прызнаюся: вельмі чакаю чэмпіянат свету на хакеі, калі да нас прыедзе імат гасцей і яны на свае вочы убачаць нашу прыгожую краіну. Дарчы, мой былы партнёр па тэнісным корце канадзец Даніэль Нестар — хакейны заўятар, і ў май ён збіраецца прыехаць у Беларусь. Упэўнены, ён будзе здзіўлены папулярнасцю хакея ў нашай краіне, прыжасцю Мінска, зго сучаснасцю і самабытнасцю. У нас ужо імат зрабілі для сустрэчы замежных гасцей, і наперадзе яшчэ дастаткова часу, каб завяршыць падрыхтоўку і правесці гэтакія свята на самым высокім узроўні».

Нашы на алімпіядзе ў Сочы

Біятлон: Дар'я Домрачава, Анастасія Дубарэзава, Надзея Скардзіна, Людміла Калінчык, Надзея Пісарова, Сяргей Новікаў, Уладзімір Аланішка, Яўген Абрамэнка, Уладзімір Чапелін, Юрый Лядаў.
Фрыстайл: Ала Цупер, Марыя Шчарбіна, Ганна Гуськова, Аляксей Грышын, Дзмітрый Дашчынскі, Антон Кушнір.
Лыжныя гонкі: Валяціна Камінская, Кацярына Рудакова, Алена Саннікава, Сяргей Далідовіч, Аляксей Іваню, Аляксандр Лазут-

кін, Міхал Сямёнаў.
Горныя лыжы: Марыя Шканава, Юрый Далічкін.
Хуткасны бег на каньках: Кацярына Марозава, Ксенія Садоўская, Таццяна Міхайлава, Віталей Міхайлаў.
Шорт-трэк: Волга Талаева, Вера Антоненка, Яўген Рыжоў, Максім Сяргеў, Аляксандр Антоненка.
Фігурнае катанне: Марыя Палякова, Павел Ігнаценка, Мікіта Бачкоў.

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАГА ХАКЕЯ — У АДНОЙ КНІЗЕ

Выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» прэзентавала манументальную працу пра айчыны хакеі

Ідэя зрабіць падобнае выданне з'явілася яшчэ тры гады таму. Увесь гэты час аўтары збіралі багаты фактычны і ілюстрацыйны матэрыял, каб выпусціць «Энцыклапедыю беларускага хакея» спецыяльна да чэмпіянату свету-2014. Выданне складзена па алфавітным прыцыпле і змяшчае артыкулы пра вядомых беларускіх хакеістаў, трэнераў, клубы, лядовыя арэны, самыя важныя чэмпіянаты і турніры, іншыя памятныя падзеі.

На старонках энцыклапедыі можна пабачыць падрабязныя статыстычныя выкладкі, якія дапамагаюць аднавіць гісторыю беларускага хакея, пачынаючы з даваеннага перыяду. Прадмову да выдання напісаў кіраўнік Федэрацыі хакея Рэспублікі Беларусь Яўген Борсін, які, дарчы, сарваў апладысменты залы, узгадаўшы, што калісьці стаў аўтарам першай шайбы беларускай студэнцкай каманды «Скіф» у чэмпіянаце СССР. Увогуле на старонках энцыклапедыі шмат менавіта такіх цікавых фактаў.

Міністэрства інфармацыі ўключыла «Энцыклапедыю беларускага хакея» ў спіс сацыяльна значных выданняў, што дазволіла праекту атрымаць дзяржаўнае фінансаванне. Адсюль і досыць дэмакратычны для падобнай катэгорыі выданняў кошт — 220 тысяч рублёў.

Дарчы, гэта ўжо не першы сумесны праект хакейнай федэрацыі і выдавецтва. Два гады таму яны выпусцілі дзве ўнікальныя кнігі «Дзёнік варатара» і «Азбука хакея», над якімі працавалі лепшыя спецыялісты Швецыі — адной з вядучых хакейных краін. Ужо ў Беларусі выданыя былі перакладзены на рускую мову і апублікаваны.

Навінку выдавецтва ўжо можна набыць у сталічных кнігарнях. Акрамя гэтага, згаданыя выдан-

ні прадстаўлены ў бібліятэках горада. Так, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі зараз дзейнічае выстава, дзе можна пазнаёміцца з найбольш цікавымі выданнямі пра хакеі. «Мы валодем вельмі ёмістай калекцыяй дакументаў хакейнай тэматыкі, — адзначыла першы намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Алена Даўгаполава. — Гэта больш за тысячу друкаваных і 2-3 тысячы электронных выданняў, сярэд якіх даведнікі, вучэбныя матэрыялы, мемуарная літаратура, перыядычныя і рэкламныя выданні. З задавальненнем прымаем у дар «Энцыклапедыю беларускага хакея», якая, несумненна, стане жамчужнай нашай калекцыі». Адназначна, што экспазіцыя будзе пашырацца і дзейнічаць падчас сусветнага першынства па хакеі. Так што, аматары хакея, — калі ласка, у бібліятэку!

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Юныя хакеісты ўважліва чытаюць энцыклапедыю

СУВЕНІР ДА ЧЭМПІЯНАТУ З НОТКАЙ БЕЛАРУСІ

Лепшы сувенір да чэмпіянату па хакеі-2014 выбіраюць у Мінску ў рамках 2-й міжнароднай спецыялізаванай выставы «Свет шкла і керамікі».

Аркамітэт, у склад якога ўвайшлі прадстаўнікі Беларускага саюза мастакоў, Беларускага саюза дызайнераў, спецыялісты нацыянальнай Акадэміі мастацтваў, выкладчыкі БДТУ, работ-

нікі Рэспубліканскай навукова-тэхнічнай бібліятэкі і Дырэкцыі па правядзенні чэмпіянату свету-2014, абярэ лепшыя сувеніры ў аглядзе-конкурсе «Чэмпіянат свету-2014 у выяўленчым мастацтве». Вядучыя прадпрыемствы краіны прадставілі сваё бачанне самай лепшай сувенірнай прадукцыі для гасцей і ўдзельнікаў значнай падзеі ў краіне.

Самую вялікую лінейку ўзораў прадставіў шклозавод «Нёман». Шклянкі, графіны, кубкі ўжо зараз можна пабачыць у шматлікіх крамах краіны. Для VIP-гасцей — эксклюзіўныя рэчы з крышталю, зробленыя ўручную. Узоры са шкла, зробленыя ў незвычайнай тэхніцы, прадставіла літоўскі майстар Індра Стугайта-Крукеня: усе бурбалкі ўнутры выбаў спецыяльна створанымі рукамі майстра. Калі такую кампазіцыю падавіць — унутры шкла з'явіцца непаўторны ўзор.

Завод па вытворчасці керамічных вырабаў адкрытага акцыянернага таварыства «Краснасельскбудматэрыялы» прадставіў на суд журы сем вырабаў з керамікі. Сярод самых запамінальных — сімвал чэмпіянату зубр-хакеіст, якога, дарчы, высока ацанілі і суддзі падчас агляду станаў.

Талеркі і піўныя кубкі, гадзіннікі, дэкаратыўныя пано, вазы і шайбы са шкла... Ужо хутка члены журы выберуць, што зможа набыць беларускі і замежны заўятар.

Марына БЕГУНKOBA, фота аўтара.

Аляксандра САСНОВІЧ:

19 гадоў — узрост у сучасным тэнісе знакавы. Той перыяд, калі адбываецца канчатковы пераход ад юніёрскага ўзросту ў прафесіяналы. І чым раней спартсмен правяраецца ў эліту сусветнага тэніса, тым больш шанцаў у яго зрабіць выдатную кар'еру. Беларуская тэнісістка Аляксандра Сасновіч усцільную падшыла да гэтай мяжы. Сезон дзівучына пачыналася на 382 раўндзе з'яўлення, а скончылася — на 146-м. Сваё дваццацігоддзе Аляксандра можа адсвяткаваць ужо ў запаветнай сотні. «Алімпійцу» трэцяя ракетка краіны падрабязна распавяла пра лепшы сезон у кар'еры, а таксама паведаміла пра неверагодную падтрымку французскіх гледачоў, унутраны дыялог на корце і любоў да хакея.

«ВЕРА Ў СЯБЕ — МОЦНАЯ ШТУКА»

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»
Усе перамогі Аляксандры Сасновіч у 2013 годзе:
Адзіночны разрад: \$ 10 000 — Нетанія, \$ 10 000 — Нетанія, \$ 25 000 — Талін, \$ 100 000 — Пуацье, \$ 50 000 — Нант.
Парны разрад: \$ 10 000 — Нетанія (з Палінай Лейкінай); Расія), \$ 10 000 — Нетанія (з Палінай Монавай, Расія), \$ 25 000 — К'яса (з Дзіянай Марцінчык, Латвія), \$ 25 000 — Мінск (з Ілонай Крэмень, Беларусь).
* \$ — турнір з адпаведным прызывым фондам

— Фінальны матч у Пуацье ты магла выйграць у двух сэтах, але за перамогу прыйшлося змагацца ў трэці партыі. Можаш успомніць, пра што думалася ў гэты момант?

— Ведаюць, але пасля матча трэнер сказаў мне, што, па ўсіх раскладах, я павіна была праіграць у двух сэтах. Ён вельмі статыстыку матча, і, згодна з гэтымі данымі, я была ў проігрышы. Але на корце я гэтага не ведала, і дзякуй Богу. Казала сабе: «Саша, змагайся да канца. Няхай саперніца цябе абыграе, але не зрабі так...не праіграй сама». А потым заўважыла, што саперніца стамілася, і я пачала гуляць яшчэ больш агрэсіўна. І усё атрымалася.

— На корце ты заўжды вядзеш унутраны дыялог з самай сабой?

— Так. Падтрымліваю сябе, настраіваю на пазітыўны лад. Каб і дума не прамільгнула, што я чыгосыць не ўмею. Усё магу! Не горш за іншыя. У крытычныя моманты на пляцоўцы вельмі важна пра гэта памятаць. Вера ў сябе — моцная штука.

ідэальным варыянтам для мяне: падача, адзін-два ўдары — і ачко ў кішні. Зацікаўны розгрышай, якія маглі стаць праблемай для майго стогленага арганізма, там не было. У фінальным матчы сапраўды было няпроста. Прайграла першы сет... і гэта прымуся мне успомніць, што на працягу сезона я не саступалася ніводнага фіналу. Значыць, і ў гэты раз не праіграю!

Прайграла першы сет... і гэта прымусіла мяне ўспомніць, што на працягу сезона я не саступалася ніводнага фіналу. Значыць, і ў гэты раз не праіграю!

— Зімой у цябе таксама была пераможная серыя з трох турніраў. Адуць такая цыклічнасць?

— Пасля двухтыднёвага марфону цяжка было прымусіць

лілі па гэтым стартуе 8-га студзеня — Аўт). Гэта будзе мой дэбют на турнірах Вялікага шлема. І вельмі хочацца трапіць у асноўную сетку «грандслэма» з першай спробы. А для размінкі, магчыма, згуляю на турніры ў Сіднеі, калі хоць рэйтынгу. У любым выпадку ў Аўстралію адпраўлюся загадзя, каб без праблем прайсці акліматызацыю. У студзені там будзе няцярпеннае спякота: лета ў самым разгары! Вельмі складаныя ўмовы, да якіх трэба прывыкнуць. Калі выступіла ў Мельбурне на юніёрскім чэмпіянаце, з гэтым былі праблемы.

— Ты не менш сезон завяршыла на мажорнай ноте з Ілонай Крэмень (беларуская тэнісістка, чвэрцьтая ракетка краіны. — Аўт.) вы заваявалі парны тытул у Мінску...
— Безумоўна, гэта выдатная канцоўка выдатнага сезона. З Ілонай мы гуляем пару з юніёрскіх часоў. Дагэтушкі памятую нашу перамогу на чэмпіянаце Еўропы. Можна сказаць, што мы — вопытныя тандэм. Думаю, у нас яшчэ будзе матчамасць аб'яднацца зноў, каб пазмагача за які-небудзь тытул.
— Сезон скончыны. Наперадзе — адпачынак і падрыхтоўка да наступнага года. Якія планы на «міжсезонку»?
— Два тыдні буду адпачываць. Лячу ў Дубай, грэцца на сонейку, плаваю ў моры, набіраюцца новых сіл. У пачатку снежня вяртаюся ў Мінск — і зноў у бой. Трэба рыхтавацца да кваліфікацыі Australian Open (Адкрыты чэмпіянат Аўстра-

— Больш вольнага часу, каб праводзіць яго з сямімі, сябрамі. Я сямейны чалавек, так што, калі трэніраваны працэс дазваляе, езджу ў гоцы да сваякоў. Абавязкова сустракаюся з сябрамі, калі вяртаюся ў Мінск са спаборніцтваў. Мне гэта вельмі патрэбна.
— Ведаюць, ты ты любіш фатаграфавання. Памятаеш сваю першую прафесійную фотасесію?
— Гэта было тры гады таму ў Германіі. Гуляла на 25-тысячкі (каля турніру з прызывым фондам 25 тыс. долараў. — Аўт.). Выступіла не вельмі добра, затое фатограф, які працаваў на турніры, прапанаваў паўдзельнічаць у фотасесіі. Чаму не?! Мне спадабалася. Але гэта не адзіна маё захапленне. Я люблю глядзець хакеі, чытаць кнігі, катаньца на веласіпеды, чытаць у кіно. Інтэрсаў вельмі шмат. Іншая справа, што, калі вяртаешся дадому з турніраў, шчыра кажучы, хочацца проста палжацца на канапе, адпачыць.
— У май, хутэй за ўсё, ты будзеш гуляць дзесьці на еўрапейскіх турнірах, але, калі атрымаецца, прыедзеш на хатні чэмпіянат свету па хакеі?
— Абавязкова. Два гады таму, калі трэніравалася ў Францыі, я спынялася ў адной жанчыны. Дарэчы, гэта падтрымлівае з ёй сувязь. Дык вось, я сін займаюцца хакеяем, і ў май яны плануюць прыехаць у Беларусь на чэмпіянат свету. Вельмі хочацца прыняць іх у гоцы, адлаціць дабрам на дабро, так сказаць. Буду рабіць усё, каб гэта атрымалася (усміхаецца).
Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

■ Крэдытная гісторыя

РАЊІЦАЙ ГРОШЫ — УВЕЧАРЫ РАЗВІЦЦЁ?

Любая эканоміка (ці то рынкавая, ці то не; нават натуральная гаспадарка) мае патрэбу ў грошх. Яны **неабходны для працы, для развіцця, для нармальнага функцыянавання. Вельмі рэдка бывае, каб у таго, хто распачынае новую эканамічную дзейнасць, было дастаткова грошай для ажыццяўлення сваіх задум.** Гэта, вядома, ідэальны варыянт. Аднак у рэальнасці амаль усе эканамічныя суб'екты карыстаюцца **крэдытнымі рэсурсамі.** У прынцыпе, у гэтым таксама няма нічога страшнага. Калі ёсць пэўны бізнес-план, маркюецца пэўны рэгулярны абарот і прыбытак, то крэдыт становіцца проста сродкам падтрымання **неабходнай колькасці грошай у справе.** Яшчэ адна ўмова такой сітуацыі — **стабільнае функцыянаванне эканомікі, каб можна было рабіць дастаткова дакладныя прагнозы на розныя тэрміны. Тады добра ўсім: і эканамічным суб'ектам, якія развіваюць свой бізнес, і банкам, якія даюць заёмныя сродкі і пасля абавязкова іх атрымліваюць назад, ды яшчэ з працэнтамі.** У тым выпадку, калі ў згаданых умовах назіраюцца адхіленні, усё можа пайсці па іншым шляху...

Антыкрызісны план урада і Нацыянальнага банка, прыняты не так даўно, прадугледжвае абмежаванне аб'ёмаў крэдытавання. Тампы росту крэдытавання эканомікі запланавана абмежавачы 1% у месяц. Гэта справакавала дыялектычныя спрэчкі паміж бізнесам, прадстаўнікамі дзяржаўных органаў, банкамі і эканамічнымі тэарэтыкамі. Апошнім часам адбылося два мерапрыемствы, дзе палеміка на згаданую тэму была найбольш жорсткай. Гэта пасяджэнне Рэспубліканскага клуба дырэктараў, арганізаванае Бізнес-саюзам прадпрымальнікаў і наймальнікау імя Куняўскага, і «круглы стол» па банкаўскім крэдытаванні малага і сярэдняга бізнесу, праведзены Саветам па развіцці прадпрымальніцтва, Асацыяцыяй беларускіх банкаў і Усходнім камітэтам германскай эканомікі. Мы вырашылі аб'яднаць падзеі і паказаць меркаванні ўсіх зацікаўленых бакоў.

ШТО АДБЫВАЕЦЦА Ў ЭКАНОМІЦЫ?

«Ужо сёлета амаль чвэрць ВУП — гэта вынік працы малага і сярэдняга бізнесу. У 2015 годзе гэта павінны ўжо быць 30%. Да 2020 года — не менш за 50%», — канстатуе **Пётр ПРАКАПОВІЧ, старшыня Савета па развіцці прадпрымальніцтва ў Беларусі, намеснік прэм'ер-міністра.** — Натуральна, вырашыць такую задачу без удзелу банкаўскай сістэмы, яе крэдытавання немагчыма. На вялікі жаль, за апошні час ускладнілася сістэма атрымання крэдыту. Але ж прадпрымальніцтва — гэта найбольш перспектыўны рынак для банкаў у найбліжэйшай час. Выгадна і тое, што сума крэдытных рэсурсаў выкарыстоўваецца невялікай, але ступень гарантаванасці вяртання вельмі высокая. У параўнанні з іншымі прадпрыемствамі рызыка мінімальна. Кожны банк павінен мець сістэму падтрымкі малага і сярэдняга прадпрымальніцтва. Зразумела, што і ўрад павінен прыняць захады для стымулявання гэтай дзейнасці».

Начальнік упраўлення Дэпартаменту па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Канстанцін

склаў толькі 1,1%. Таму такое інтэнсіўнае крэдытаванне немагчыма звысць недастатковым». Іншая справа, што дырэктывнае крэдытаванне прыводзіць да прыярытэтнага фінансавання недастаткова эфектыўных вытворчасцяў. А таму такі нізкі рост эканомікі. Дарэчы, у крэдытным партфелі рэспублікі дзяржаўныя праграмы займаюць каля 40%.

Але бізнес цікавіць іншае пытанне: сёння прапаюцца неверагодна высокія стаўкі па крэдытах для рэальнага сектара эканомікі — каля 50% гадавых, якія насамрэч зніжаюць эфектыўнасць дзейнасці эканомікі. Аб якім развіцці вытворчасці пры гэтым можа ісці размова? Многія краіны сёння, наадварот, стараюцца зніжаць стаўкі. «Аднак такі высокі ўзровень працэнтных ставак звязаны з тым, што ў эканоміцы склаліся вельмі высокія дэвальвацыйна-інфляцыйныя чаканні, — адказвае Дзмітрый Калечыч. — Адмоўнае салыда знешняга гандлю таксама уплывае. Да таго ж гэта стаўка толькі камусьці высокая. Значная частка эканомікі атрымлівае рэсурсы дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы дзялёк да не пад 50%». Але дзяржава разумее, што надалей так не можа адбывацца: «Агульная пазіцыя ў ўрада, і кіраўніцтва краіны ў тым, што крэдыт павінен вяртацца. Мы павінны павялічваць эфектыўнасць». Між іншым, **Антон Кудасуа, намеснік міністра эканомікі,** згодны з тым, што стаўкі сапраўды высокія і ўмовы выданы крэдытаў пагоршыліся. Ён жа звяртае ўвагу на тое, што «фактычна не прымяняецца сёння такі інструмент дзяржаўнай фінансавай падтрымкі, як прадстаўленне дзяржаўных гарантыі і паручальніцтва пры зваротнай суб'ектаў прадпрымальніцтва ў банкi для атрымання крэдыту. Яшчэ адзін недахоп дзейнай сістэмы фінансавай падтрымкі — абмежаваныя тэрміны выкарыстання сродкаў мясцовых бюджэтаў, якія сёння не могуць перавышаць тэрміну дзеяння праграмы падтрымкі. Патрэбны заканадаўчыя змяненні. Трэба падоўжыць да сямі гадоў тэрмін карыстання льготным крэдытам, незалежна ад тэрміну праграмы. Нядарэнна было б стварыць сістэму падтрымкі прадпрымальніцтва на ўсёй тэрыторыі Аўдэйнай эканамічнай прасторы».

«Праз дарагія крэдыты тыя, хто першапачаткова хацеў быць вытворцам, становіцца імпарцёрам, бо прывезці і прадаць больш выгадна і прасцей, чым вырабіць самому»

эканоміку, а наадварот. Ужо працуе формула не «тавар-грошы-татар», а «грошы-татар-грошы». Кідаць камяні ў Нацбанк таксама не трэба, але неабходна знайсці адэкватнае выйсце з сітуацыі», — лічыць эксперт. Ён жа слухна заўважыў, што «калі банкі бяруць дэпазіты пад 40%, то не могуць аддаваць у рэальны сектар крэдыты пад 10%. Бяруць пад 40%, а аддаюць пад 50%».

Віктар ПІНГІН, першы намеснік дырэктара Навукова-даследчага эканамічнага інстытута Міністэрства эканомікі, бачыць праблему яшчэ ў тым, што «ў нас, як правіла, дзве крайнасці — ці даваць шмат грошай не глядзячы, ці потым узяць і ўсё абмежаваць, сіснучы». Эканоміка прыпыняецца. Ён звярнуў увагу на паказчыкі, якія даводзяцца прадпрыемствам: «Навошта такі паказчыкі, што іх ніхто не выконвае? Атрымліваецца, што той, хто сядзіць «зверху», ведае, на што здатна прадпрыемства, лепш, чым кіраўніцтва гэтага прадпрыемства. Сістэма павінна быць лабудавана так, каб той, хто «ўнізе», сам імкнуўся зрабіць больш і прадаваць больш эфектыўна, даваць высокую паказчыкі». У суваччы з гэтай думкай і прапановы бізнесу: не трэба абмяжоўваць крэдытаванне эфектыўных вытворчасцяў, няхай прыпыняюць крэдытаванне тых, хто не прыносіць прыбытку.

БАНКІ І ЭКАНОМІКА: ХТО НА КАГО ПРАЦУЕ?

Георгій Грыц, намеснік старшыні РГА «Беларуская навукова-прамысловая асацыяцыя», прытрымліваецца думкі, што сцвярджэнне «ўзровень стаўкі рэфінансавання заўсёды павінен перавышаць узровень інфляцыі» насамрэч не адпавядае сённяшняму становішчу ў эканоміцы. «У Еўрасаюзе, Злучаных Штатах стаўка рэфінансавання ніжэй за ўзровень інфляцыі. Сцвярджэнне, што насельніцтва давярае банкаўскаму сектару і нясе туды грошы, нявернае, бо гэ-

«таліць». Сапраўды, крэдытаванне не зменшылася. Але для каго яно не зменшылася? Для сетак і гандлёвых цэнтраў, дзе будуць прадаваць імпорт, а не для вытворчага сектара». **Віктар Маргелаў, сустаршыня Саюза юрыдычных асоб «Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрымальніцтва»**, сцвярджае, што калі стаўкі па крэдытах перавышаюць сярэдняму рэнтабельнасць (15%), то развіццё эканомікі немагчыма. «Грошы сталі нашмат даражэй за працу. Роля банкаў адрозная ад звычайнага бізнесу. Яны павінны дапамагаць развіццю эканомікі, а не жывяцца на ёй». Пасля ён увогуле ўспомніў аб тым, што Царква кажа пра тых, хто бярэ працэнты, а таксама прывёў прыклад мусульманскіх банкаў, якія даюць беспрацэнтныя займы. А **Сяргей Найдковіч, генеральны дырэктар ЗАТ «МАП ЗАТ»**, канстатуе, што «праз дарагія крэдыты тыя, хто першапачаткова хацеў быць вытворцам, становіцца імпарцёрам, бо прывезці і прадаць больш выгадна і прасцей, чым вырабіць самому». У той жа час **Леанід Шур, дырэктар ТДА «Віцебскі бізнес-цэнтр»**, упэўнены: «Інвестыцыйная падтрымка сярэдняга і малага прадпрымальніцтва з боку дзяржавы не патрэбна. Гэта можа прывесці да карупцыі, інфляцыі. Гэта не заўсёды эфектыўна. На ўсё грошай не хапае, а значыць, гэта парушае закон натуральнай канкурэнцыі».

А банкіры адстойваюць свой пункт гледжання. Напрыклад, **Андрэй Жытвенкіч, старшыня ўпраўлення ЗАТ «МТББ»**, гаворыць: «Мы разумеем, што заробляем на вас. Але бяліцца чужыя прапоркі. Давайце зразумеем, што банкі робяць тое, што могуць рабіць. Калі вы заўтра прынесце мне свае грошы, каб пакасаці іх на дэпазіт пад 10% гадавых, то пасля заўтра крэдыт будзе пад 12–14%. Але хто пагодзіцца на такія ўмовы?» **Канстанцін Кір'янаў, начальнік упраўлення крэдытавання малага бізнесу ААТ «Белгазрамбанк»**, таксама кажа, што банкі самі не ў захапленні ад вялікіх ставак: «Мы з кліентаў. Нам патрэбны багатыя кліенты — тады і мы будзем багатымі. Высокія стаўкі павышаюць крэдытныя рызыкі».

Адны чакаюць добрых макраэканамічных паказчыкаў, а іншыя гавораць, што для гэтага трэба развіццё бізнес. Для развіцця бізнесу патрэбна стабільная эканоміка, але ж тыя самыя паказчыкі гавораць аб адваротным. Дзе выйсце? І кое месца ў гэтым коле займае крэдыт? Падумаць ёсць аб чым. Аднае, што зразумела па выніках абмеркаванняў, — крэдыт павінен быць максімальна простым і адзіна на ўсе патрэбы, каб прадпрымальнікі хаця б не гублялі часу на параўнанне шматлікіх прапаноў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Меркаванні

Жанчыны здольныя стаць рухавіком эканомікі?

днямі ў Мінску сабраліся кіраўнікі грамадскіх арганізацый краін Еўрапейскага саюза і Беларусі разам з прадстаўнікамі інавацыйных цэнтраў, прадпрыемстваў і вышэйшых навуцальных устаноў, каб абмеркаваць праблемы малых і сярэдніх прадпрыемстваў. Іх аб'яднала канферэнцыя «Развіццё жаночага прадпрымальніцтва і інтэграцыя людзей пажылога ўзросту на малых і сярэдніх прадпрыемствах», якую праводзіла Мінская аддзяленне Беларускай гандлёва-прамысловай палаты сумесна з Ганзейскім парламентам.

Малыя і сярэднія прадпрыемствы складаюць 99% ад агульнай колькасці і забяспечваюць каля 70% рабочых месцаў у Еўропе. Таму Ганзейскі парламент на працягу 19 гадоў надае асаблівую ўвагу праблемам іх развіцця. Для іх падтрымкі арганізуюцца канферэнцыі, трэнінгі, стартапы, бізнес-форумы. З 2006 года ў праектах Ганзейскага парламента прымае ўдзел Мінская аддзяленне Беларускай гандлёва-прамысловай палаты.

«Рэгіёнам Балтыйскага мора і, у прыватнасці, Беларусі неабходна большая колькасць жанчын, зацікаўленых у прадпрымальніцтве, — лічыць старшыня

У чым розніца паміж мужчынскай і жаночай мадэлямі вядзення бізнесу? Калі моцны пол надае больш увагі стратэгіі, то жанчыны — камунікацыі. Слабы пол лепш займаецца перамовамі, клопаціцца пра добры клімат у калектыве.

Ганзейскага парламента Юрген Хогефостар. — Па-першае, гэта звязана з дэмаграфічнымі прычынамі, бо скарачаецца колькасць людзей, здатных засноўваць прадпрыемствы. Па-другое, мы заўважылі, што ў краінах Скандынавіі працэнт вытворчасці на аднаго працуючага чалавека на 20–25% вышэй, чым у краінах паўднёвага рэгіёна Балтыйскага мора. На нашу думку, гэта звязана з тым, што яны прапаноўваюць больш працоўных месцаў для жанчын і пажылых людзей. Таму мы хочам падтрымаць ідэю аб жанчым прадпрымальніцтве.

ЕўРАПЕЙСКІ ВОПЫТ

«Зараз увесць свет хвалююць такія праблемы, як старэнне насельніцтва, скарачэнне працоўных рэсурсаў, недахоп высокакваліфікаваных супрацоўнікаў. Патрэбны інавацыі, падтрымка

182 краін — членаў ААН і 1-е сярэдня краін СНД. Для беларускага менталітэту важна, каб для жанчын былі створаны ўмовы як для мажычынства, так і для прафесійнай дзейнасці.

Для краіны характэрны гендарны дысбаланс. На 2011 год жанчын у краіне — 53,4%, мужчын — 46,4%. У Мінску пражывае 54,3% жанчын і 45,7% мужчын.

Гендарная няроўнасць прысутнічае ў сферы занятасці. Напрыклад, пры найме маладога спецыяліста перавага аддадуць мужчыне, бо дзякуючы чаквае замужжа, дэкрэт і г.д. Ёсць адрозненні і пры атлаце працы, скарачэнні кадрў, павышэнні па пасадах і павышэнні кваліфікацыі.

У ўсіх гэтых выпадках мужчына на больш выгаднай пазіцыі. Высокі працэнт жанчын здзейнічаны ў культуры (74,1%), у ахове здароўя (85,7%), адукацыі (81,2%).

Сваім поглядам на праблему жаночага бізнесу падзялялася Лілія Коваль, віцэ-старшыня

Жанчыны пасля 45 гадоў наогул не запатрабаваны нават дзяржаўнымі прадпрыемствамі. З гэтым трэба змагацца, бо вопыт такіх жанчын бесцэнны. Яны вельмі карысныя ў прафесійным плане. Быт наладжаны, дзеці выраслі — жанчыны могуць цалкам прысвяціць сябе працы.

да гэта паставіцца і прынясе вялікую карысць, — сцвярджае Лілія Коваль. — Як ужо прагучала, ва ўсім свеце даказана, што жаночы бізнес у 4 разы больш стабільны за мужчынскі. І гэта вялікі плюс. Бо жанчына ставіцца да сваёй фірмы як да ўласнай сям'і, увогуле бізнес як вядзенне гаспадаркі. І псіхалагічны клімат, які яна стварае ў сваім калектыве, — такі самы, як і ў яе сям'і, што абавязкова адлюстроўваецца на выніках працы».

СПЫНІЦЬ «КАДРАВЫ ГОЛАД» ДАПАМОГУЦЬ ПЕНСІЯНЕРЫ

«Падыходзіць для Беларусі і пытанне аб прэблеме на працу пенсіянераў, — звяртае ўвагу прадстаўнік Саюза. — У нас праблемы не толькі ў няхватцы прафесійных кадрў, але і наогул у іх адсутнасці! Асабліва ў рэгіёнах. Зусім нядаўна мы праводзілі ў нашым Саюзе «круглы стол». Там выступалі прадстаўнікі прыватных прадпрыемстваў, якія проста вымушаны спыняць працу з-за адсутнасці кадрав. Патрэбна звяртаць больш увагі на культуру вядзення бізнесу. Зараз назіраецца дэградацыя кадравга асастау. У рэгіёнах дзень зарплаты — катастрофа, бо на наступны дзень частка кадрав па вядомай прычыне не выхадзіць на працу. «Запойная» тэма сёння вельмі актуальна. Кіраўнікі не ведаюць, як з гэтым змагацца, таму што звальняць супрацоўнікаў не мае сэнсу: іх вольнасць на іншае прадпрыемства. Таму важна даць шанц працаздольным жанчынам, пенсіянерам. Іначай мы не вырашым гэтых праблем».

Удзельнікі канферэнцыі распрацавалі і падпісалі мемарандум, мэты якога — садзейнічаць росту долі працуючых жанчын і пажылых людзей, павялічваць колькасць жанчын на кіруючых пасадах, падтрымліваць ініцыятывы жанчын пры стварэнні новых кампаній, удасканальваць адукаванасць кадрав, укараняць інавацыі і дабівацца высокай і роўнай аплаты працы.

Дарэчы Беларускімі членамі Ганзейскага парламента з'яўляюцца Беларускае гандлёва-прамысловая палата, яе Мінская, Брэсцкая, Магілёўскае і Віцебскае аддзяленні.

Вераніка ЦВІРКО

■ Падатковыя навінкі

За парушэнні могуць проста папярэдзіць...

ПРЫ НАЯЎНАСЦІ ЗМЯКЧАЛЬНЫХ АБСТАВІН

Сёлета 28 жніўня ў Беларусі ўступіў у сілу Закон «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях і Працэсуальна-выканаўчы кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях». Прадугледжаныя законам змены закранулі прымяненне адміністрацыйнай адказнасці па выніках падатковых праверак. На самыя актуальныя пытанні гэтай тэматыкі адказала падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА намеснік начальніка юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства па падатках і зборах Наталля ЗВАРАНО.

Для нагляднасці спецыялістам было разгледжана некалькі прыкладаў Скажам, калі падчас кантрольнай закупкі, праведзенай падатковымі органамі, выяўлена парушэнне парадку прыёму наяўных грашовых сродкаў пры рэалізацыі тавару, якая адміністрацыйна адказнасць уживаецца ў дачыненні да касіра? Ці уплывае на памер адміністрацыйнага штрафу той факт, што касірам такое парушэнне дапускалася і раней?

Спадарыня Зварано адзначыла, што ў новай рэдакцыі КаАП, якая ўступіла ў сілу сёлета, санцыя па гэтым артыкуле (парушэнне парадку прыёму наяўных грашовых сродкаў) значна змякчана. Калі раней за парушэнне парадку прыёму наяўных грашовых сродкаў пры рэалізацыі тавараў, работ, паслуг за наяўны разлік прадугледжвалася адказнасць толькі ў выглядзе штрафу ў памеры ад 20 да 50 базавых велічын, то сёння можа прымяняцца таксама такая мера, як папярэджанне. А памер штрафу абмежаваны толькі верхняй мяжой ў 50 базавых велічын. Мінімальны памер штрафу ўвогуле не ўстаноўлены.

Спецыяліст удакладніла, што папярэджанне прымяняецца ў тым выпадку, калі правапарушэнне здзейснена работнікам юрыдычнай асобы або ІП упершыню і не пацягнула прычынення шкоды або шкоды інтарсам дзяржавы ці дзяржаўнай уласнасці. У выпадку паўторнага здзяйснення такога ж парушэння гэты факт будзе ўспрымацца як дадаткова адмоўна акалічнасць. Таму ў нашай сітуацыі такую меру адміністрацыйнай адказнасці, як папярэджанне, выкарыстоўваць нельга. Памер штрафу вызначаецца ў залежнасці ад супунасці ўсіх акалічнасцяў здзяйснення правапарушэння. Пры гэтым абавязкова будучь улічваюцца наяўнасць альбо адсутнасць змякчальных абставін, а таксама наяўнасць альбо адсутнасці іншых адмоўных фактараў.

Увогуле папярэджанне з'яўляецца самым мяккім відам адміністрацыйнай адказнасці. Ён можа прымяняцца да правапарушэнняў так званых фармальнага характару. У падатковай сферы да іх можна аднесці парушэнні, якія не прывялі да нявыплаты або няпоўнай выплаты падаткаў, збораў і пошлін. У большасці выпадкаў яны тычацца парадку прадстаўлення падатковай справаздачнасці, прадстаўлення ў падатковыя органы звестак, устаноўленых заканадаўствам, або звестак па патрабаванні падатковага органа.

— Якая дынаміка выяўлення правапарушэнняў у сферы падаткаабкладання?

— На жаль, мы вымушаны канстатаваць рост колькасці выяўленых падобных правапарушэнняў як з боку юрыдычных асоб, так і з боку індывідуальных прадпрымальнікаў. Калі за 10 месяцаў летас у дачыненні да юрыдычных асоб было складзена 8797 пратаколаў аб адміністрацыйных правапарушэннях, за той жа перыяд сёлета — ужо 10337 пратаколаў. У дачыненні да службовых асоб арганізацый за студзень—кастрычнік сёлета падатковымі органамі былі складзены 8504 пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэннях, а за такі ж перыяд летас — 8390. Таксама Узрасла колькасць парушэнняў, выяўленых у індывідуальных прадпрымальнікаў. Колькасць складзеных у дачыненні да ІП пратаколаў аб адміністрацыйных правапарушэннях павялічылася з 21727 у студзень—кастрычніку летас да 23672 — за дзесяць месяцаў сёлета.

Гэтая інфармацыя сведчыць аб невысокім узроўні падатковай культуры многіх плацельшчыкаў, якія карыстаюцца прынятымі мерамі па лібералізацыі адказнасці за падатковыя правапарушэнні, але дзейна кароткатэрміновы выгады ідуць на парушэнне падатковага заканадаўства (гаворка ідзе аб свечасасоваці і паўнацы выплаты падаткаў, збораў, пошлін у бюджэт). Аднак прынятыя дзяржавай захады будучь садзейнічаць павышэнню ўзроўню адказнасці падаткаплацельшчыкаў, бо гэта вызначае магчымасць стабільнага вядзення і развіцця бізнесу ў доўга-тэрміновай перспектыве.

Асобна трэба адзначыць тое, што, калі плацельшчык да заканчэння падатковай праверкі добраахвотна выплаціць даналічаныя па яе выніках сумы падаткаў і іншых абавязковых плацёжаў, гэта будзе з'яўляцца падставай для, як мінімум, зніжэння памеру адміністрацыйнага штрафу. У адпаведнасці з артыкулам 7.9 КаАП, пры наяўнасці нават аднаго са змякчальных абставін, прадугледжаных пунктамі 3 і 5 часткі 1 артыкула 7.2, штраф можа быць паменшаны ў два разы.

Акрамя таго, пры пэўных умовах плацельшчык (арганізацыя і службавая асоба арганізацыі) можа быць увогуле вызвалены ад адміністрацыйнай адказнасці.

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ

СТАРОЕ ЖЫЛЛЁ Пойдзе ў ЗАЛІК КОШТУ НОВАГА

Праект палажэння аб парадку ўнясення жыллага памяшкання, якое знаходзіцца ў прыватнай уласнасці, у якасці ўносу ў залік кошту будаўніцтва новага жыллага памяшкання распрацаваны ў Беларусі. Аб гэтым паведаміла загадчык навукова-даследчага аддзела распрацоўкі і ўдасканалення жылывай палітыкі дзяржаўнага прадпрыемства «Інстытут жылля-НДПТБ імя Атаева» Марына ЯРОМЕНКА.

Такім чынам, у краіне ствараецца адзін з дзейных механізмаў дапамогі грамадзянам палепшыць свае жылывыя ўмовы за кошт жылля, якое знаходзіцца ва ўласнасці. Гэта можа быць не толькі нейкая вельмі вялікая кватэра ва ўласнасці, але і асобны жылы пакой, дом, ізаляваная частка жыллага дома або доля ў жылым памяшканні.

Згода з праектам ўказа, уласная жыллёвая нерухомасць грамадзян перадаецца забудоўшчыку на пэўных умовах. Грашовы эквівалент такога жыллага памяшкання прапануецца пералічыць у якасці першапачатковага ці наступных уносаў у залік кошту будаўніцтва новага жылля. Такая безнаўяная «ракіроўка» будзе ажыццяўляцца ў адпаведнасці з умовамі дагавора паміж уласнікам і забудоўшчыкам.

Самым прычыновым момантам у дакуменце з'яўляецца пытанне кошту старога «заліковага» жылля. Дык воно, кошт жыллага памяшкання фізічнай асобы вызначаецца толькі па ўзгадненні бакоў. Пры гэтым ніхто не мае права настойваць на заключэнні здзелкі менавіта па рынковым кошце, які быў з зроблены незалежным ацэнчыкам, калі з такім коштам не згодні другі бок. У такіх здзелках рынковае кошт з'яўляецца толькі арыенціраваным.

У асобных выпадках цана «заліковага» жылля грамадзян можа істотна адрознівацца ад рынковай. Такое зніжэнне чым будзе тады, калі ўласнік жылля і пасля заключэння дагавора працягне нейкі час карыстацца такім «заліковым» жылым памяшканнем. Пры падобным механізме ўзаемазааліч кошт жылля, што перадаецца, будзе складвацца з улікам фактараў рызыкі ад змянення кан'юнктуры рынку нерухомасці, а таксама з улікам стратнай выгады забудоўшчыка ці заказчыка.

Умовы і тэрміны вызвалення заліковага жылля ўласнікам вызначаюцца па ўзгадненні бакоў і могуць залежаць ад тэрмінаў задчы новага жылля ў эксплуатацыю.

Згода з праектам новага ўказа, забудоўшчык можа не толькі прадаваць «заліковае» жылё кліента, але і выкарыстоўваць яго ў іншых мэтах. Такое жылёе памяшканне можна перадаваць у заклад банку, выкарыстоўваць яго ў якасці падменнага фонду для адсялення жыхароў дамоў пад зноў, пераафармляць яго ў ранг службовага жылля для сваіх работнікаў, здаваць такія кватэры ў арэнду, перадаваць гэтае жыллё сваім ровым уладам у якасці розных кампенсаций і г.д.

Марына Яроменка ўпоўнена, што прымяненне гэтага механізму на практыцы дазволіць знізіць нагрук на фінансавана-крэдытную сферу дзяржавы за кошт памяншэння аб'ёмаў крэдытаў, якія выдаюцца на будаўніцтва жылых памяшканняў. Гэта будыццё на рынак нерухомасці і жылё, якое ёсць у грамадзян, што, у сваю чаргу, дапаможа актывізаваць і насыціць яго запатрабаванымі маламетражнымі кватэрамі.

Прымяненне гэтага механізму на практыцы, на думку загадчыка аддзела, не запатрабуе прыцягнення бюджэтных сродкаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ПРОДАЕТСЯ СКЛАД 1 060 м²
г. Гродно, ул. Станция Лососно, 28. Рассрочка. Тел. 8029 195-56-81.

Ігуменскі

тракт

№ 39 (54)

Знаходка

Аператыўнікі ўратавалі тры старыя кнігі

Падчас правядзення вышукowych мерапрыемстваў следчых знайшлі «Мінея на месяц сакавік» Пачаеўскай лаўры за 1763 год, «Пролаг на верасень, кастрычнік, лістапад» за 1908 год, а таксама «Пролажняя жыцця святых» канца XIX — пачатку XX стагоддзя. Першае выданне перададзена ў Нацыянальны гістарычны музей, а два другія — у выдавецкі аддзел Беларускай праваслаўнай царквы.

Як паведаміў старшы оперуаўнаважаны галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС Беларусі **Юры Курьніч**, кнігі былі знойдзены ў выніку правядзення аператыўнай дзейнасці. Самі выданні для іх цікавасці не ўяўлялі, бо не мелі значнасці з пункту гледжання доказы віны тых людзей, на якіх «палівалі» супрацоўнікі МУС. Выданні трапіліся выпадкова, і аператыўнікі адразу зразумелі, што кнігі старыя і каштоўныя.

Для ацэнкі іх гісторыка-культурнай вартасці аператыўнікі звярнуліся ў Нацыянальны гістарычны музей Беларусі. **Вядучы навуковы супрацоўнік аддзела пісьмовых і выяўленчых крыніц гістарычнага музея Юры ЛАУРЫК** пацвердзіў, што кнігі з'яўляюцца прадметам даўняй і ўяўляюць музэйную каштоўнасць як помнік гісторыі і культуры. Вось што змяшчае яго экспертнае заключэнне:

«Пролаг на верасень, кастрычнік, лістапад» выданы ў Маскве ў 1908 годзе. Вызначэнне выхадных даных праведзена на падставе звестак, указаных у калафоне (тэкстце на апошняй старонцы старажытнага выдання. — **Аўт.**). Кніга надрукавана на паперы ручнога адліву, якая на час выхаду ўжывалася пераважна ў стараабрадна-ніжніцкім кнігазборніку. У сувязі з гэтым твор можна звязаць з дзейнасцю стараабрадна-ніжніцкіх друкарняў.

Атрыбуцыя «Пролага» пацвярджаецца і тым, што справа кнігі старэйшая за сам кніжны блок (яна, верагодна, паходзіць з XVIII стагоддзя) — такая неадпаведнасць часта сустракаецца сярод стараабрадна-ніжніцкіх кніг.

«Мінея на сакавік» выдана ў грэка-каталіцкай друкарні ў Пачаеве ў 1763 годзе. Вызначэнне выхадных даных кнігі праведзена на падставе звестак, указаных на тытульнай аркушы. Кніга надрукавана на паперы ручнога адліву, што пацвярджае час выхаду выдання. Аправа характэрная для лацінскіх і грэка-каталіцкіх выданняў XVIII стагоддзя.

«Пролажняя жыцця святых» уяўляюць сабой зборнік жыцця святых, размеркаваных для чытання на адпаведныя дні, — так званыя «чэці-мінеі». Паводле знешніх прыкмет (выгляд паперы, друку і г. д.) кнігу можна ўмоўна датаваць XIX — пачаткам XX стагоддзя. Надрукавана на паперы ручнога адліву, у сувязі з чым выданне можна

звязаць з прадукцыяй стараабрадна-ніжніцкіх друкарняў.

Акрамя гістарычнай, усе кнігі маюць і практычную каштоўнасць: іх можна выкарыстоўваць падчас службы ў праваслаўнай царкве ў адпаведныя дні і месяцы.

Юры Курьніч сказаў, што, дзе канкрэтна і пры якіх умовах былі знойдзены гэтыя выданні, ён пакуль паведаміць не можа. Аператыўныя дзеянні па гэтай справе яшчэ не скончаны, таму такія інфармацыя ўяўляе сабой таямніцу. Можна толькі дадаць, што ГБУАЗ раскрываюць злачынствы, якія здзяйсняюць вышэйшыя дзяржаўныя чыноўнікі. У кола іх вышукowych інтарэсаў трапляюць зладзеі ў законе, карупцыянеры дзяржаўнага ўзроўня.

Курьніч паведаміў, што аператыўнікам вядома месца, дзе першапачаткова знаходзіліся гэтыя выданні, — у адным з сабораў Пінска. Аднак нельга сказаць, што яны былі адтуль украдзены, інакш існавала б падстава збіраць доказы і распачынаць крымінальную справу. Аператыўнік тлумачыць гэта так:

— Уявіце, што вы паехалі за горад, гуляеце дзясці па дарожцы або ў лесе і раптам знайшлі кнігу. Бачыце, што гэта старое выданне, і, больш за тое, на ім нават ёсць штамп бібліятэкі. Як тут зразумець: кніга украдзена або нейкі чытач яе згубіў? Прыблізна такая сітуацыя і тут.

На пытанне, чаму кнігі не былі вернуты ў Пінск, ён адказаў, што рашэнне пакінуць кнігі ў Мінску прынялі сталічныя прадстаўнікі праваслаўнай царквы, да якіх яны афіцыйна звярнуліся.

Курьніч адзначае, што матэрыяльная вартасць гэтых выданняў не надта высокая, бізнес на іх не зробіш. Кошт выданняў — ад 150 да 400 долараў. «Нават калі зайсці ў букіністныя аддзелы на Карла Маркса, у кнігарню «Вянок», там ёсць нашмат даражэйшыя выданні», — дадае ён. Аднак гістарычная і практычная каштоўнасць выданняў бяспрэчны.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Кніга «Мінея на месяц сакавік» цпер захоўваецца ў Нацыянальным гістарычным музеі Беларусі.

зв'язка з прадукцыяй стараабрадна-ніжніцкіх друкарняў.

Акрамя гістарычнай, усе кнігі маюць і практычную каштоўнасць: іх можна выкарыстоўваць падчас службы ў праваслаўнай царкве ў адпаведныя дні і месяцы.

Юры Курьніч сказаў, што, дзе канкрэтна і пры якіх умовах былі знойдзены гэтыя выданні, ён пакуль паведаміць не можа. Аператыўныя дзеянні па гэтай справе яшчэ не скончаны, таму такія інфармацыя ўяўляе сабой таямніцу. Можна толькі дадаць, што ГБУАЗ раскрываюць злачынствы, якія здзяйсняюць вышэйшыя дзяржаўныя чыноўнікі. У кола іх вышукowych інтарэсаў трапляюць зладзеі ў законе, карупцыянеры дзяржаўнага ўзроўня.

Курьніч паведаміў, што аператыўнікам вядома месца, дзе першапачаткова знаходзіліся гэтыя выданні, — у адным з сабораў Пінска. Аднак нельга сказаць, што яны былі адтуль украдзены, інакш існавала б падстава збіраць доказы і распачынаць крымінальную справу. Аператыўнік тлумачыць гэта так:

— Уявіце, што вы паехалі за горад, гуляеце дзясці па дарожцы або ў лесе і раптам знайшлі кнігу. Бачыце, што гэта старое выданне, і, больш за тое, на ім нават ёсць штамп бібліятэкі. Як тут зразумець: кніга украдзена або нейкі чытач яе згубіў? Прыблізна такая сітуацыя і тут.

На пытанне, чаму кнігі не былі вернуты ў Пінск, ён адказаў, што рашэнне пакінуць кнігі ў Мінску прынялі сталічныя прадстаўнікі праваслаўнай царквы, да якіх яны афіцыйна звярнуліся.

Курьніч адзначае, што матэрыяльная вартасць гэтых выданняў не надта высокая, бізнес на іх не зробіш. Кошт выданняў — ад 150 да 400 долараў. «Нават калі зайсці ў букіністныя аддзелы на Карла Маркса, у кнігарню «Вянок», там ёсць нашмат даражэйшыя выданні», — дадае ён. Аднак гістарычная і практычная каштоўнасць выданняў бяспрэчны.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

«ПАСЛЯ «МІХАЙЛЫ» НЯМА СВЯТ ДА КАЛЯД»

Жыхары вёскі Вяляцічы Барысаўскага раёна ашчадна захоўваюць абрад «Міхайлаўская свечка», і ў дзень архангела Міхаіла адбылася чарговая ўрачыстасць пераносу іконы з яго выявай і свечкі з адной вясковай хаты ў другую. Праводзіла гэтыя святыні 82-гадовая Ніна Казіміраўна Коба, а сустракала і прымала — 74-гадовая суседка Рэгіна Савельеўна Жукоўская.

— Незвычайнасць «Свечкі» ў тым, што ніводнага разу яна не спынялася, не лічачы ваіны, — кажа Ніна Коба. — Я жыву ў Вяляцічах з 1956 года, і ў той самы год «Свечка» прыйшла ў нашу новую хату. З тых часоў яна гасцявала ў хаце мо з пяці разоў.

З кожным годам кола жыхароў, па якім ходзіць «Свечка», робіцца вузейшым. У ранейшыя часы трэба было «стаяць у чарзе» з добрых 20 гадоў, бо ахвотных прыняць у сабе гэтыя святыні было процьма. Цяпер засталася ўсяго сем сем'яў — спраўдзены захавальнік абраду. Гэтае кола было б шырэйшым, каб дазвалялася пераносіць «Свечку» за руку і тым больш цераз ручаіну. Але гэта забараняецца, а выс-

коўцы заўсёды прытрымліваліся традыцыі.

Ніна Казіміраўна наладзіла багаты святочны стол і запрасіла суседзяў, родных і тых, хто ўваходзіць у кола захавальнікаў. Памаліўшыся разам з настацелем прыхода Перамянення Гасподняга вёскі Вяляцічы айцом Іаанам, гошці селі за стол, каб дружна адзначыць чарговую правады. Без пачастунку іконы з хаты выносіць не прынята, як бы цяжка людзям ні прыходзілася.

— Пасля ваіны развіталыны стол быў бедны: келька, грыбы ды кісель. Але і за гэта дзякавалі Богу, — кажа гаспадыня Ніна Коба.

Як і ў ранейшыя часы, цяпер на развіталыны стол таксама падаюцца спецыяльныя стравы — юшка, крупяна і каша. Толькі цяпер юшка больш наварытая, бо гатуецца з мяса птушкі, а крупяна — гэта суп з ячных круп і з мясам. Каша можа быць прыгатавана з любых круп і таксама запраўлена мясам.

Усе стравы пажадана гатаваць у печы. Каша падаецца апошняй. «Пасля кашы няма пашы», — кажуць на Міхайлу ў Вяляцічах.

Некалькі апошніх гадоў пра Вяляціцкі абрад часта ўзгадваеца работнікамі культуры раёна і вобласці. З'явіліся спробы надаць яму статус помніка нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, вядзюцца апісанне абраду, яго фіксацыя на фота і відэа.

Вядома, гэта натхняе жыхароў, дадае ім гонару і жадання захавача «Свечку» як мага даўжэй. Але працэс старэння вёскі настолькі моцна прагрэсуе, што абрад можа нарэшце аказац-

най гісторыка-культурнай каштоўнасці, вядзюцца апісанне абраду, яго фіксацыя на фота і відэа.

Вядома, гэта натхняе жыхароў, дадае ім гонару і жадання захавача «Свечку» як мага даўжэй. Але працэс старэння вёскі настолькі моцна прагрэсуе, што абрад можа нарэшце аказац-

разоў. З іх да нашых дзён захавалася толькі Міхайлаўская ікона.

Новая гаспадыня, Рэгіна Жукоўская, сустракала «Міхайлу» разам з дачкою і ўнучкай.

— У гэтым доме ікона гасцявала з самай ваіны, — кажа Рэгіна Савельеўна. — Буду і раніцай, і ўвечары прасіць архан-

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Народныя мудраслоўі

«ДЗЕ КАША І АЛАДКА — ТАМ БУДЗЕ І ГРАМАДКА»,

або Асноўныя рэгламентацыі да ежы ў традыцыйнай культуры ўсходніх славян

Ежа з'яўлялася важным складнікам сямейна-радавых і календарных абрадаў і ў народнай культуры рэгламентавалася сацыяльнымі нормамі і правіламі. Іх выкананне залежала ад характару, месца і часу правядзення трапезы (паўсядзённай, святачнай, сямейнай) ці ў асяродку прадстаўнікоў радзін; у хаце, у полі, на могілках; раніцай, у абыд ці ўвечары. Напрыклад, больш пільна сачылі за парадкам падчас абеду і вчэрары, а не за сьняданкам.

Такія сакральныя адносіны да ежы паходзілі (вынікі) з таго, што ў хаце знаходзілася ікона, а гаспадар, які займаў пачэснае месца за сталом (гэта значыць, пад іконай), павінен быў наладзіць трапезу такім чынам, каб «Боскія дарункі» спажаваліся з вялікай пашанай і ўдзячнасцю.

Асноўнай ежай славян са старажытных часоў былі хлеб (хлеб, бліны, кашы) і гародніна. Па народных уяўленнях, хлеб заўсёды быў сімвалам шчасця і дабрабыту ў сям'і і таму заўсёды выклікаў вялікую павагу. Яго маглі спажаваць без усяго, з соллю. Ні адзін абыд не абыходзіўся без лусты хлеба.

Перад ежай абавязкова мыліся і мылі рукі. Гэта рабілася ў аплане асабістай гігіены, так і ў плане рытуальнага ачышчэння рук, якія будучы датыкалі да «дару Боскіх». Калі ў полі вады не было, рукі выціралі аб зямлю. Лічылася, што змяня таксама валодае ачышчальнай функцыяй, як і вада.

Першым за стол, які абавязкова засцілалі абрусам, заўсёды сяду гаспадар, і толькі пасля яго — астатнія члены сям'і з улікам узроставых характарыстык. Ён першым спрабаваў ежу, справадзіў да зліў яе паміж усімі членамі сям'і і ўзвядзена сачыў за тым, каб за сталом быў парадок. Да заканчэння трапезы з-за стала можна было выходзіць толькі з дозволу гаспадара.

Паводле славянскага звычайна, есці трэба было цыцка, павольна. Калі нехта і пачынаў размову, то толькі аб гаспадарчых справах. Асабліва строга адносіліся да забароны размаўляць за сталом пасля захаду сонца.

Калі ежа раскладвалася па талерках, есці трэба было абавязкова ўсё. Лічылася: той, хто пакідае ежу на талерцы, «губылі» свой дабрабыт, поспех і здароўе. Старыя людзі гаварылі так: калі тхосціць з'ець чужую частку ежы, ён «перахопіць» яго сілу і здароўе. Нельга было даваць даліваць са свайго кубка: той, хто дапе, будзе ведаць вашы думкі.

Міхась ШУМЕЙКА, Кастусь ЛАДУЦЬКА

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Управляющий в производстве по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) ООО «Центр правовых услуг» проводит повторный открытый аукцион по продаже недвижимого имущества Общества с дополнительной ответственностью «КонсалтЛизинг»:

Table with 5 columns: № лота, Наименование имущества, Ед. изм., Кол-во, Начальная цена предмета торгов, Сумма шага аукциона в размере 5%, руб.

Повторный аукцион состоится 12 декабря 2013 года в 10.00 по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203. Заявления на участие в повторном аукционе с приложением копий свидетельств о государственной регистрации, доверенности выданных представителю (для юридических лиц и ИП) или копий паспортов (для физических лиц), заверенных банком документов, подтверждающих внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет ОДО «КонсалтЛизинг», принимаются по 11 декабря 2013 года до 17.00 по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203 или по факсу 80162-33-93-88.

Утерянные бланки страховых полисов серии HC №№ 0191455, 0253180, 0253189, 0267478, 0269209-0269210, 0270121, 0270123-0270124, 0270407, 0271028, 0271043, 0271057, 0272885, 0275211-0275212, 0277162, 0277170, 0277173-0277174, 0277179, 0277200, 0281689, 0282237-0282238, 0288921-0288923, 0288927-0288928, 0288946-0288948, 0290178-0290179, 0290182, 0290184, 0290190, 0290192, 0291992, 0292837, 0296212-0296214, 0296460, 0297054, 0299957, 0299959, 0299963, 0300016, 0300037-0300038, 0301740, 0302238, 0303481, 0303536, 0303538, 0303880, 0303902, 0303905, 0303915-0303916, 0303918-0303920, 0306459, 0306677, 0306725, 0307999-0308000, 0308014, 0308256-0308260, 0309548, 0310748, 0310749, 0314001-0314009, 0320512, 0323738-0323739, 0327826, 030738-0300739, 0330747, 0331161, 0333083, 0336385, 0343234, 0344978, принадлежащие ОАО «Биз энд Биз иншуренс Ко», считать недействительными.

В суд Лунинецкого района Брестской области поступило заявление о признании безвестно отсутствующим Владимира Антоновича ГОНЧАРОВА, 23 марта 1973 года рождения, уроженца г. Гомеля, последнее известное место жительства: г. Гомель, ул. Иришанская, д. 8, кв. 3. Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим какие-либо сведения о т.с. Бушло, сообщить их суду Лунинецкого района Брестской области в течение двух месяцев со дня публикации.

В суд Центрального района г. Гомеля поступило заявление о признании безвестно отсутствующим Владимира Антоновича ГОНЧАРОВА, 23 марта 1973 года рождения, уроженца г. Гомеля, последнее известное место жительства: г. Гомель, ул. Иришанская, д. 8, кв. 3. Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о В.А. Гончарове, сообщить их в суд Центрального района г. Гомеля по адресу: г. Гомель, ул. Пушкина, 10, кабинет 20, телефон 77 44 07, в течение двух месяцев с момента публикации в газете.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ АКЦИЙ ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «Амкодор-Белвар»

Полное и сокращенное наименование Эмитента на белорусском языке: Акционерное общество «Амкодор-Белвар»; ААТ «Амкодор-Белвар». Полное и сокращенное наименование Эмитента на русском языке: Открытое акционерное общество «Амкодор-Белвар»; ОАО «Амкодор-Белвар». Эмитент зарегистрирован решением Минского городского исполнительного комитета от 31.10.2011 г. и осуществляет свою деятельность в продолжение деятельности открытого акционерного общества «Минский приборостроительный завод», зарегистрированного решением Минского городского исполнительного комитета от 17.07.2000 г. № 792 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100363840 и переименованного решением общего собрания акционеров от 27.10.2011 г., протокол № 24.

Полное и сокращенное наименование Эмитента на белорусском языке: Акционерное общество «Амкодор-Белвар»; ААТ «Амкодор-Белвар». Полное и сокращенное наименование Эмитента на русском языке: Открытое акционерное общество «Амкодор-Белвар»; ОАО «Амкодор-Белвар». Эмитент зарегистрирован решением Минского городского исполнительного комитета от 31.10.2011 г. и осуществляет свою деятельность в продолжение деятельности открытого акционерного общества «Минский приборостроительный завод», зарегистрированного решением Минского городского исполнительного комитета от 17.07.2000 г. № 792 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100363840 и переименованного решением общего собрания акционеров от 27.10.2011 г., протокол № 24.

дополнительных акций, размещаемых путем проведения открытой продажи. Основные цели эмиссии и направления использования средств, полученных в результате проведения открытой продажи акций. Основные цели эмиссии – пополнение собственных оборотных средств Эмитента за счет привлечения временно свободных денежных средств физических и юридических лиц.

Генеральный директор ОАО «Амкодор-Белвар» А.М. Романовский. Главный бухгалтер ОАО «Амкодор-Белвар» В.Г. Чернышева.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов.

Утерянные представительство Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланки страховых полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РПР серии БЛБ №№ 0526682, 0777771 считать недействительными.

ОБСУЖДАЕМ ПРОЕКТ ЗАО «Профессиональные сетевые системы» приглашает принять участие в обсуждении проекта «Многофункциональный комплекс (административный торговый-сервисный центр) в д. Цынка Минского района.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в деревне Шабуня – 2 участка, хуторе Черница – 2 участка, деревне Шеметово Пекалинского сельсовета Смолевичского района Минской области

Table with 2 columns: №, Форма проведения аукциона, Дата, время и место проведения аукциона, Продавец и его адрес, Земельный участок, его кадастровый номер и адрес, Условия продажи, Целевое назначение земельного участка, Начальная (стартовая) цена продажи, Условия аукциона, Наличие инженерной инфраструктуры, Условия оплаты, Сумма задатка и реквизиты продавца, Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками, Окончательный срок приема документов, Контактные телефоны.

Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить: 1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Table with 2 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение имущества, Наличие обременений, Место (адрес), дата и время проведения торгов, Справочная информация об организаторе торгов.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Table with 2 columns: Наименование, Характеристика. Includes details about the auction of real estate, including location, area, and terms of sale.

